

los socios ausentes importa unas ocho mil pesetas y para entregarles su capital se quitarían las posibilidades de poder trabajar la sociedad. El Sr. Escapa propone que para pagar a los que en lo sucesivo se encuentren en este estado se destine las fracciones de lo que rindan los balances a este fin; así, si el balance da un 4 y 1/2 o un 4 y 1/4 o un 5 y 1/4, se repartan a los socios un 4 o un 5, y las fracciones 1/4, 1/2 y 3/4 se destinen a fondo para pagar a los que tengan que ausentarse con sus familias. La Junta lo aprueba y dice que las multas que pagan los socios también se podrían destinar a lo mismo y pide a la General su parecer, siendo aprobado lo expuesto por el compañero Escapa y el Presidente.

El Sr Escapa dice que también tenía presentada a la Junta una proposición sobre créditos que podrían facilitarse a los socios que tuviesen necesidad de ello, y la Junta que había cuando presentó la proposición creyó que no era momento de implantarlo, y pide si está enterada la Junta. El presidente dice que están enterados pero que no lo han estudiado...

La junta, però, rebutjà la proposta d'Escapa sobre els fiats (sessió 2-II-1934). El 9 del mateix mes ho exposà a la General:

"El Sr. Presidente da cuenta de que la Junta ha estudiado la proposición del compañero Escapa siéndole de agradecer la labor humanitaria de la misma, pero la Junta no cree oportuno ponerla en práctica por los abusos que podría acarrear. El compañero ^{José Seda} pide sea leída, efectuándolo el Sr. Escapa, quien lo apoya diciendo que es copia de otra presentada por la Cooperativa Modelo siglo XX, en la que dio muy buenos resultados, habiéndoloa presentado al poco tiempo de estar en esta población, al enterarse que los trabajadores no estaban en la Cooperativa porque no se les fiaba por sus necesidades semanales y que está satisfecho de la suerte en que ha sido acogida su proposición ya que sólo está inspirada a facilitar un aumento en la sociedad y una ayuda al necesitado

El compañero Xirgo dice que ha visto un aumento en los fiados y pide a qué es debido. El secretario dice que antes se descontaban del capital individual y en el presente no se hace porque algún socio podría aprovecharse de ello para retirar su fondo individual ; y referente a la proposición del compañero Escapa, los socios saben que durante la guerra fueron los que menos necesidad se les consideraba los que primero acudieron al fiado, mientras que había trabajadores que, teniéndola, se avergonzaron de pedirlo y, de aceptarse la proposición, podría haber muchos que se creyeran con derecho para que se les fiaran y las necesidades no se pueden medir; por lo que la Junta acuerda no aceptarlo.

El compañero Esteba dice que el compañero Escapa presentó la proposición en la creencia que no se fiaba, pero que en la actualidad ya sabe que se fia. El compañero Escapa ^{le} dice que retira la proposición y que, desempeñando un cargo en la comisión de reforma del reglamento, presenta su dimisión con carácter irrevocable".

Del que fa a l'any 1934, la Regeneradora es proposa es proposa de participar a les compres encomà que efectua la Federació de Cooperatives. El 5 d'octubre de 1935 les cròniques de la societat ens anuncien que la societat s'ha interessat prop de l'Ajuntament pel cobrament de l'arrendament dels col. legis. L'Ajuntament ha dit que no es faria esperar. 1-III-1935: "Se da cuenta de que las existencias de carbón y se acuerda comprar el que salga, ... (...) y se muestran unos embutidos del Sindicato Agrícola de Tortellà, el cual está constituido en forma de cooperativa de trabajadores, los que a fin de dar salida y acinarar más sus animales los elaboran y ofrecen su género a las Cooperativas. Examinados, acuerdan hacer pedido de encargo para una semana".

No van resultar gaire bons, segons es després de les següents

actes de sessions; tant és així que les llonganisses encarregades es van retornar a Tortellà i s'acordà comprar-ne de bones "pues los articulos que se expenden deben ser superiores, para poderse acreditar, pero siempre en preferencia al Sindicato"(10-V-1935). Un mes més tard, i a propòsit dels preparatius de la feina major, s'acorda posar a vendre xampany. S'establixer també precisions sobre l'ús de "moneda del gobierno" o "moneda social" per a les compra-ventes. I continua passant-se llista a les sessions, encara que, per exemple, el 31 de gener de 1936, com que la sessió coincidia amb una reunió del sindicat de treballadors, no se'n passà. Novament, per altra banda, es tractava d'adaptar els estatuts de la societat a les disposicions del ministeri central de treball (acata sessió 7-II-1936). Una setmana justa més tard (ja s'han fet les eleccions del Front Popular), "el Presidente da cuenta a los reunidos que, habiendo circulado los rumores alarmantes respecto a la Caja de Pensiones retiramos nuestro depósito de 4.000 ptas, lo que para no dar tanta responsabilidad al que las guarda, acordamos guardarlas mil cada uno (entre el secretario, el president, el comptador i el recaptador)"

Mentre, continua la feina de "mise au point" dels reglaments, en el ben entès que cal tenir en compte tant les disposicions del ministeri de treball, abans esmentades, com les que en matèria de cooperació dicten els organismes depenents de la Generalitat de Catalunya. S'acorda també la celebració de conferències públiques d'aprofondiment cooperativista, en les quals s'ha invitat el patriarca de la cooperació Eladi Gardó, el qual s'excusa, i aleshores s'acudeix en demanda de conferenciants a la Federació Comarcal de Cooperatives. 28-V-1936: "El presidente y el secretario fueron a Gerona a consultar con el compañero Buset sobre las dificultades que encuentran en la adaptación del Reglamento con lo que es la Ley del Gobierno Catalán, y manifiesta que la Ley está hecha para alentar las cooperativas y salvarlas, pero nunca para ir contra ellas".

Un cop feta aquesta adaptació estatutària a la Llei Catalana de Cooperació i aprovat el nou reglament per la Genral (sessió 15-VI-1936), es passa a encarregar-ne la traducció al català (i) i a sotmetre'l a l'aprovació del Consell Superior de la Cooperació (acat sessió 9-VI-36

El 3-VII-1936 s'acordar assegurar l'edifici, mobiliari i mercaderies de la societat per la quantitat de 60.000 en ~~total~~ ^{que n'és el valor} distribuïdes així:

- 23. 000 ptes a edifici
- 7.000 ptes a mobiliari
- 30.000 ptes a mercaderies

La companyia asseguradora és "La Previsión Social", fundada per la Federació Nacional de Cooperativas.

Per aquells mateixos dies té lloc o, millor dit, havia de tenir lloc una reunió patrona local sindicat únic de flecuers per parlar de les noves bases salarials. Doncs bé, resulta que per part de la patronal només es presentà... La Cooperativa, en la persona del seu president. El 10-VII-1936 "el presidente da cuenta de ~~las negociaciones~~ ~~transacciones~~ ~~acordadas~~ ~~pagadas~~ los acuerdos tomados con el Sindicato de panaderos en reunión en la casa consistorial, acordándose pagar al panadero cincuenta y cinco pesetas semanales, y las tarifas señaladas para los aprendices, no pudiendo trabajar los domingos ni a partir de las doce noche, pudiéndose ~~trabajar~~ empezar a las siete de la mañana excepto los sábados que se podrá empezar a las cinco; ni pudiéndose vender pan del día los lunes."

Com que la Cooperativa només elabora una "saca" diària, com acorda donar el comiat a l'aprentent, però no bruscamment sinó quan trobi eina, i senhse que depengui d'una setmana....

Les cooperaives, en començar el procés revol.lucionari, van ar-com se sap- intervingudes pel Consell de la Cooperació de la Generalitat; aquest cominà les cooperatives a l'elecció d'un delegat, com recorda la edera- ción de Cooperatives en lletra adreçada als centres. Pel que fa a la Regenne- radora en fou nomenat delegat el secretari Vicenç Amat (sessió 7-VIII-1936).

El 20 d'agost de 1937 ^{ens assabentem, que} per ordre del Comitè antifeixista els diumenges són declarats inhàbils per a la venda; al comunicat, s'assenyalen també normes per als flequers, les quals són acceptades. Val a dir que part dels aprovisionaments de la societat cooperativa es fan a través del Comitè anti-feixista. Augmenta moltíssim, també, el volum de ~~transaccions~~ ^{compras} a la Federació de Cooperatives de Catalunya. Cada cop, a partir d'aquest moment, la recerca de mitjans d'aprovisionament esdevindrà més angoixant i exigirà tant per part d'individus com de societats més mobilitat i imaginació—i no parlem ara de l'estraperlo i mercat negre—. Es constata una entrada de socis, ^{el consum} ~~el consum~~ experimenta una alça important, en bona part per el pes de la població flotant refugiada. Per això, i pel fet que portar els llibres de la casa esdevé més carregós, es sol·licita augment de personal dependent per a repartir gèneres el dissabte a la tarda i nit. Es proposa l'ingrés d'una o dues filles de soci; Escapa aprofita l'ocasió (6-XI-36) per a recordar que aquesta cooptació s'ha de fer pública. 21-XI-36: "Se da cuenta de haberle entregado al consejo municipal para comprar géneros en Francia 3.200 ptas. Val aquí a dir que el problema dels refugiats de guerra i de la seva manutenció passa a ser un problema de la població i per tant del Municipi i també de la cooperativa popular. De fet el municipi pagarà regularment a partir d'ara per les xifres gastades en concepte de consum pels refugiats, a la cooperativa". 11-XII-1936: "Se da cuenta de haberse entrado doce bocoyes de vino de Linsá de cubo número 5 que es el que probamos. Se da cuenta de todas las mercaderías que nos ha facilitado el Consejo Municipal y precio a que han sido facturadas. y procedencia que nos hemos enterado (sic) de alguna de ellas. Acordándose que en todo lo que podamos ^{proporcionarnos en el comercio} ~~no recurramos al Consejo Municipal~~".

Gener 1937: els productes del porc pugen de preu, el greix comença a escassejar;

"En la villa de Llagostera a 15 de enero de 1937, Reunida la Junta Directiva en sesión ordinaria bajo la presidencia de D. Joaquín Xagay y actuando de secretario el que suscribe (Vicenc Amat) (...) se da cuenta de haberse liquidado con el Consejo Municipal nuestra cuenta préstamo, entregándonos diversas mercancías y 349,10 ptas por el saldo de nuestro préstamo y mercaderías entregadas a los refugiados.

Se da cuenta de las dificultades que hay para proveernos de géneros siendo algunos como el azúcar, harina que ya es imposible comprar por faltar en el mercado, y parece que el aceite y otros seguirán en escasez; por todo lo cual acuerdase comprar los que más escaseen según nuestras posibilidades.

Se da cuenta de haber solicitado como socios el ingreso cinco vecinos de la población..."

Augmenta la dificultat per a la adquisició de béns de ~~consum~~ consum. 19-II-1937: "la subida de todos ellos de precio, el aumento de socios y sobre todo el de consumo, ya que se facilitan muchos artículos a los refugiados en la población...", tot això crea un desequilibri en la rutina de la cooperativa. A la reunió de la Federació comarcal de Cooperatives a la qual s'acordà assistirien el president, el tesorero el secretari, també es demanaria "la forma de pignorar nuestras acciones del Estado al efecto de disponer demás capital para compras". I (sessions 5-III-37 i 12-III-37) "en vista de que algunas mercaderías empiezan a escasear y el comercio aumenta el precio de ellas, lo que hace que los mismos socios acudan en sus necesidades más a la sociedad, acuerdan estudiar una forma de racionar las mercaderías que más escasean, principalmente el aceite y jabón, para lo cual se nombra al Presidente, Secretario, Administrador, Contador y recaudador..." per a constituir una comissió de control de racionaments. A una reunió de la federació de Cooperatives a Girona ^{acta de sessió} del 5-III-37, la cooperativa llagosterenca demanà "de que forma nos podemos valer para obtener un crédito sobre nuestras acciones deuda Interior 5 % y estado de nuestros Estatutos..."

Després de la reunió de cooperatives quedà clar que(acata de la sessió 19-III-37) la "Regional" faria gestions per a l'obtenció d'un Crèdit del Banc de Crèdit Agrícola i Cooperatiu. Una setmana després, el president de la nostra cooperativa explicà la seva estada a Barcelona a la concentració de cooperatives, "siendo lleno a rebosar el teatro Prince(sic) de toda cataluña(...), se da cuenta del impuesto de la Generalidad sobre la cifra de ventas de determinados artículos y acuerdase de mirar de hacer un concierto para su pago, al cual están autorizadas las cooperativas".

I a la sessió del dia nou del mes següent "se da cuenta de una solicitud de jabón al sindicato Agrícola de ~~la~~ Tortellá (i) de una carta de la Caja de Crédito Agrícola y Cooperativo en la cual nos manifiesta que no pueden atender a nuestro deseo de pignorar nuestros valores y aconsejan que vayamos al Banco de España en Gerona, acordándose que cuando necesitemos dinero acudir a ello, y dejarlo mientras no podamos adquirirlo, en buenas condiciones".

El 4 de juny 1937 es dona compte d'haver rebut de l'Ajutamen la quantitat de 2.599,05 pes per articles de consum entregats als refugiats. I dues setmanes més tard s'anuncia un escrit presentat a la cooperativa per el Sindicat Unic de Treballadors de la C.N.T (Confederació Nacional del Treball) en la qual, i a través d'unes bases, s'avançava una forma d'anar cap a una nova cooperativa CNT-Regeneradora juntes. La Junta acordà estudiar la proposta i fer les corresponents consultes. Finalment acordà que les bases presentades per la local cenetista no eren acceptables "y no podría ella convocar a la General por cuanto ellas se apartan de los principios cooperativos y la ley que regula las cooperativas. El secretario propone que se les facilite un reglamento" =.

La cosa, però, no acabà aquí. El 25-VI-37 s'anuncia que hi havia hagut "pourparlers" amb la CNT ("amb els companys de..."). Concretament, i a títol personal, el secretari n'havia vist uns gaunts. Amat manifestà "que dichos compañeros estarían conformes con ~~los~~ ingresar si se modificaran dos artículos de los Estatutos que son el del reparto de beneficios y los que puedan formar parte de la Junta que han de ser todos unos trabajadores jornaleros. Acuerdase contestarles en la forma acordada la semana anterior", és a dir el que havia acordat la Junta.

De totes maneres, i contra el parer de la Junta que no volia convocar una reunió general de socis, quinze d'entre ells presenten una sol.licitud per a fer una general amb un punt d'ordre del dia, que és la proposata de fusió dels companys cenetistes. N'era el primer signant el cooperador Josep Seda, el qual, com a membre de la Junta d'Asssitència, assisteix a la present reunió (3-VII-37) ~~manifestando~~ "el cual, después de las manifestaciones que se le hacen respecto a la imposibilidad de aprobarlas la general, por ser contrarias a la Ley que regula las Cooperativas, dice que se suspenda la conversación, y él hablará con los compañeros que lo forman, lo que se acuerda". També s'acorda per a resoldre l'assumpte de consultar el consell executiu de la Federació Regional (9-VII-1937) de cooperatives. En aquesta data es notifica que Josep Ferrer, en representació del dit Consell executiu, va manifestar en lletra a La Regeneradora que a principis de la pròxima setmana hom trametria els Estatuts (reglament) aprovats. Respecte de l'assumpte de la CNT, "nos aconseja buscar y hacer las modificaciones necesarias para llegar a un acuerdo mientras tenga por finalidad engrandecer la obra cooperadora, sin salirnos de la Ley, ofreciéndose venir si se va a General y creemos útil su asistencia".

A la General del 30-VII-1937 es va discutir la qüestió de les bases presentades per la ^{Federació de la} Confederació Nacional del Treball local. S'hi va establir un debat, prenent-hi part C. Esteba, Escapa, Morató (Aureli), F. Barnés i el president de l'entitat. Tots ells van ser del parer que l'assemblea no podia sortir-se dels límits marcats pels estatuts, o almenys això és el que especifiquen les actes. "Y que si algún socio desea ingresar ha de ser conforme con ellos y las modificaciones que sean necesarias tiene que discutir las la sociedad y no a espaldas de ella; por lo que antes tienen que hacerse socios y después presentar enmiendas para su discusión; El compañero Peraferro cre que no se puede ser socio de la Sociedad y formar parte de la que se pretende formar. Siendo rebatidos sus argumentos por el compañero Escapa y otros. Acordándose que si alguien pretende ser socio de la Cooperativa tiene que estar conforme con nuestros Estatutos".

I així acabà aquesta aventura de la Regeneradora amb la federació anarcosindicalista. A títol indicatiu, diguem que aquell any -agost 37- els sous queden establerts d'aquesta manera:

En refereixo als sous dels dependents:

Secretari.....70 ptes ~~mensuals~~ setmanals
 Administrador.....62 ptes ~~mensuals~~ setmanals
 Dependent diari.....55 ptes ~~mensuals~~ setmanals

Poc després el comptador és mobilitzat. S'aorda també per aquelles dates, atès l'excés de diner, d'entregar-ne 2.000 ptes a la Federació de Cooperatives per tal d'adquirir més gèneres. I s'anuncia l'establiment d'un acord de principi amb el Sindicat Agrari: els articles que pugui comprar la Cooperativa i puguin interessar a la gent del sindicat, ~~assí com~~ i la cooperativa els hi passarà, i viceversa (acta de la sessió 3-IX-37). El 24 de setembre s'indica, com a resultat del balanç periòdic, que l'import de les existències és de 18.814 ptes; i, "habiéndose recibido una carta de la Federación en la cual solicita miembros de la cooperativa que puedan formar parte del Consejo de (A) Provisionamiento local y comarcal, acordándose nombrar a los compañeros Morató, Sams, a Antonio Martí y a Lorenzo Balmaña. Se a cuenta de haberse cobrado del Consejo Municipal 2339,75 ptes por mercaderías suministradas a los refugiados en el mes de agosto".

I ara una notícia sobre l'eficient secretari Amat:

acata de la sessió 6-XI-1937: "el secretario dice que con lo que gana en la sociedad no llega para cubrir ^{SUS} ~~las~~ necesidades para lo cual no pide un aumento ya que se encontraría que, al paso que van las cosas, dentro de poco tendría que pedir- volver a hacer la petición y cree él que lo mejor es que se le nombre sustituto". Ell ja l'ensenyarà i per al relleu no se d'una setmana o quinze dies...

En Junta General del 26 de novembre de 1937 és elegida nova Junta. Ja n'hem indicat la composició en parlar dels successius directius de la societat. A partir d'aquest moment les actes es fan cada vegada més esquelètiques. 10-XII-1937:

"Se da cuenta de los repartos de mercancías que efectúa el Ayuntamiento y la forma en que se hacen y siendo insuficientes para el consumo se acuerda que el secretario haga alguna salida por la parte de Olot y Tortellá para ver de comprar papatatas, maíz, tocino, ao lo que se pueda, e ir repartiendo los artículos que se puedan adquirir en la tarja de racionamiento.

La Federación nos anunció que es probable que la próxima

semana nos lleguen las avellanas y almendras que tenemos pedidas".

Es significatiu que els sous del personal de la societat quedin(acta 7-I-1938) així:

Secretari.....100 ptes mensetmanals

Administrador.....92,50 ptes setmanals

Dependent.....35 ptes setmanals

Diguen finalment, i per a acabar aquest capítol, que després

e llegit el darrer balanç que ens arriba de l'entitat abans del tràgic acabament de la guerra, a la general de 12-II-1938, "el Presidente pide si algún socio tiene algo que objetar tomando la palabra el compañero Antonio Terés, diciendo que respecto a los socios que solicitan la entrada, se debe (estar convencidos) de que no sean socios de otras cooperativas de fuera de la localidad ya que es numerosa la concurrencia de forasteros en la villa".

La darrera acta és de 25-II-1938. Després un "Arriba España!" rotulat en lletra gòtica i les pàgines blanques...

Als quadres de xifres adjunts ofereixo els resums dels balanços trimestrals o (abans) quadrimestrals) de les operacions de la cooperativa que he anat recollint. No variant molt les xifres d'un trimestre al següent (l'èxode de vacances de la moderna societat de consum, per exemple, no existia aleshores) m'he acontentat d'oferir algunes xifres indicatives, certament discontinues, però seguint una certa periodicitat regular (una o dues lectures per any). Abans de 1922 o no posseeixo dades homogènies o bé les que es donen estan desglossades en conceptes que costa de lligar amb els que apareixen als anys següents. Remontant-nos, per exemple, a 1908 (acaba del 29-I-1908) podem veure com les xifres corresponents al quadrimestre anterior havien estat aquestes:

Ptes	176,16	interessos del compte corrent
	50	amortització fons ensenyament
	269,80	capital dels socis
	209,85	fons mobles
	178,30	professors de l'escola
	969,70	excés pel consum
	41,32	Sobrant
	82	

El segon quadrimestre de 1909:

Ptes	267,56	Fons de reserva per al millorament de la societat
	219,92	Professorat
	50	Despeses amortitzables del fons d'ensenyament
	1.214,32	Al capital individual, el 6% sobre el consum de
	<u>1.751,82</u>	20.239 ptes
	32,78	Sobrant no repartible
	<u>1.784,60</u>	Total de Beneficis

Cooperativa La Regeneradora. Alguns balanços
quadrimestrals

<u>Data balanc</u> <u>(acta)</u>	<u>Consum total</u>	<u>Excés percepció</u>	<u>Despeses curs</u>	% excés sobre consum total	% a re- par- tir
808888					
11-IX-22	36.819,50	1.498,64			
21-IX-23	33.275,50	1.204,25		3,91	
10-X-24	32.369	3.908,53	2.736,05	3,62	
29-I-26	27.567,50	3.276,06	2.603,63	2,73	
1-X-26	18.116,90	3.243,70	2.512,48		
18-II-27	25.930,50	3.294,27	2.718,67	2,54	
3-VI-1927	25.144	3.143,50	2.787,35		

Font: L^libre d'actes de l'entitat

Balancos trimestrals (des de 1929)

Data balanç	Consum total	Excés de percepció	Despeses curs	excés % sobre excedent consum total	% sobre a repartir
2-VIII-29	27.627,50	4.665,82	3.463,40	4,50	4,50
1-VIII-30	28.805	5.264,85	3.721,04		5
10-II-1931	28.950	5.412,49	4.196,87		5
5-XI-31	27.445	4.971	3.595		5
12-V-32	30.400	4.451,18	3.682,28	2,5	
5-V-33	24.950	5.003,3	4.053		4
5-VIII-33	26.850	4.004,04	2.975,95		4
1-II-34	24.547	4.538,80	3.422,45	4,5	4
5-VIII-34	26.050	4.525	3.369,95	4,45	4
2-VIII-35	27,550	4.963,59	3.421,45	5,50	5
11-I-36	26.250	5.307,55	3.978,20	5	5
1-VIII-36	27.450	5.124,34	3.408,30	6,25	5
5-XI-36	28.906	6.227	3.727,35	7,25	5
4-V-37	54.834	9.106,42	5.130,27	7,25	5
10-VII-37	63.334	9.970,5	4.925,15	8,03	8
16-XI-37	70.948	11.767,60	4.339,85	10,30	
2-II-38	68.390	8.126,05	4.692,60	5	

Mont: llibres d'excés de la cooperativa La Regeneradora

El tant per cent de beneficis sobre el consum no és, com es pot col·legir fàcilment dels quadres numèrics adjunts, sencera-ment repartit. Sol haver-hi cada cop que es presenten els balanços una deliberació sobre la quantia del retorn per excés de percepció. Així, el 21 de setembre de 1923, quan la crisi social continua ben present, s'acorda reintegrar el 5% sobre el consum, tal com ja es va fer el quadrimestre anterior "ya que no habiendo mejorado las circunstancias, ha aumentado el consumo en más de 2.000 ptas en comparación con el cuatrimestre anterior".

Poc després d'aquesta data (cf. acta 27-XI-1923) té lloc la reunió de la Federació Provincial de Cooperatives en la qual s'acordà, pel que fa al tema econòmic, de cercar l'exempció de l'impost del timbre, així com entrar o fer per entrar en els avantatges de la L^{le} de Cases Baratas. Així mateix, la Federació provincial va rebre l'encàrrec de les seves entitats adherents d'estudiar el tema de si calia associar-se "con las demás provincias catalanas y formar una Federación Regional, después de oír las ventajas que podrá proporcionarles la Regional, en un discurso por el señor Ventosa, de Villanueva, el cual también asistió a dicha reunión".

Diguem també que deu anys després, arran d'haver notat els socis un rendiment inferior (6-VIII-33) al trimestre anterior es nomena una comissió de recompte de gèneres, de la qual forma part Escapa. A la reunió del 29 de desembre de 1933 s'havia dedicat de destinar les fraccions sobrants del benefici per a pagament del capital individual dels socis que s'havien d'absentar de la població amb els seus familiars. De fet aquesta qüestió de retornar els capitals als que ~~vam~~viaven de lloc de residència per motius familiars ^{o de} treball - que la crisi laboral i econòmica feien augmentar en nombre - havia provocat prou debats a l'entitat, ja que n'hi havia que consideraven que la cooperativa no es podia descapitalitzar; però també es reconeixia com de justícia la mesura de retornar aquests capitals. Pel que fa al balanç efectuat en temps de guerra-14-V-1937, acta corresponent-, el sobrant per a repartir va ser d'un 7,25 per cent:

"el compañero Francisco Barnés propone que este balance no se reparta nada y se destine

nada, y se destine(sic) estos beneficios a compras de artículos que convengan a la Sociedad y sobre todo los más imprescindibles".

Finalment s'acordà repartir el 5 per cent. I acte seguit, es passà llista de socis, com ja es feia des d'anys endarrera. A finals de maig d'aquell any s'encarregà a la federació regional de cooperatives oli, a raó d'un quart de litre per boca i setmana. L'oli, que estava racionat, es demanava, tenint en compte que eren "~~els~~ los familiares que componen esta Cooperativa 965 individuos".

Els darrers balanços que posseïm del temps de guerra mostren unes xifres que no tenen res a veure amb les anteriors. La inflació monetària i l'augment del consum - o almenys dels individus que en feien ús - en podrien ser algunes de les causes. El 13-II-1938, després de llegir-se el còmput trimestral, el president "pide si algún socio tienen algo que objetar, tomando la palabra el compañero Antonio Terés diciéndo que respecto a los socios que solicitan la entrada se debe convencer que no sean socios de otras cooperativas de fuera de la localidad ya que es numerosa la concurrencia de forasteros en la villa".

El Cassino Llagosterenc:

INSTRUCCIO I ESBARJO A UN CASSINO DE COMARQUES: L'ARRENCADA DEL CASSINO LLAGOSTERENC(1891-1903).

Aquest treball tracta de de la "primera infància" d'una institució del poble de Llagostera, al Gironès, segons la divisió de la primera Generalitat de Catalunya. A més d'algunes i no sempre precises fonts orals, m'he basat per a confegor-lo en el fons existent a l'arxiu-biblioteca de la Societat, i molt especialment en els llibres d'actes que es conserven ~~X~~.

1.- Interès metodològic d'aquesta mena d'estudis. Generalment, i per raons evidents, fa de més mal arribar a les formes organitzades de vida/associativa comarcals. Ara bé, llur anàlisi és indispensable per entendre tant la penetració de les formes de vida, ideologies, etc, industrials i urbanes, com la mateixa resistència a aquesta penetració. Resistència passiva i incoscient, s'entén. Quan hi és.

A diversos indrets he mirat d'aportar una mica de llum a tot aquest complex entrellat de la "cultura popular" i de la transmissió ideològica, cultural i educativa (1). Algun crític i/o historiador d'aquella raça positivista i sumament mandrosa a la hora de posar-se a rumiar les ~~mai prou necessàries prouades formula-~~ ^{formulacions} i discussions teòriques, no m'ha acabat d'entendre. Què hi farem! Per part meua, continuaré desconfiant d'aquelles formiguetes... que no acaben mai d'ensenyar les cartes... al començament o al final (i que consti que el símil de les cartes no ve necessàriament imposat pel fet de tractar aquí d'un cassino on es jugava i es juga a cartes). La transmissió cultural és un terreny sumament complicat. Un model que vulgui/reconstituir-ne els seus aspectes i variables no pot prescindir de tenir en compte i estudiar en paral.lel les distintes formes i la incidència qualitativa i quantitativa de l'educació "formal", de l'escolarització "popular". Precisament és el que trobem a faltar al, per altra part brillant i profund i suggerent, article d'E.J. Hobsbawn publicat recentment a la revista "L'Avenç" (2).

3.- El Cassino Llagosterenc. Ja parlaré més endavant-a 3.1- de la constitució del centre. De fet, va ser concebut i realitzat en plena ratxa de prosperitat suro-tapera, per bé que aviat apareixen, com també veurem, els símptomes de crisi. Signe exterior de prosperitat col·lectiva, el Cassino va néixer interclassista; pretenia ser de tot el poble, de tothom. Però barreres socio-culturals i estatutàries impediren a la població pagesa (les primeres) i femenina (les noies) de participar a moltes de les seves activitats.

B. ... a ...

1981-1982

Fins a

9. 9. 6

Resulta extraordinàriament simptomàtic que a la llista de professions dels socis només hi hagi poc més d'un dos per cent de "pagesos", quan al terme municipal de la vila, quasi un 35 % de la població viu escampada als veinats. Això ve a corroborar una vegada més la hipòtesi que la pagesia catalana, i gironina en particular, ben poc devia haver beneficiat d'aquestes formes associativo-culturals típicament decimonòniques que/eren els Cassinos, Ateneus, etc.

3.1. La fundació del Cassino Llagosterenc. Els primers estatuts. Segons comunicació d'un estadiós local-no verificada- el Cassino va ser aprovat pel governador civil el dia 20 d'octubre de 1888. Això vol dir que ja devia haver-hi aleshores un reglament, ni que fos molt reduït. No posseïm, de moment, dades de la constel·lació de circumstàncies concretes locals que duen a la constitució d'aquesta societat. ~~e~~ ~~est~~ fet venia a cobrir un buit: faltava un centre important d'esbarjo, de cultura i sobretot d'animació de festes, a la localitat. En aquest sentit, no cal si no fullejar molt pel cim els llibres d'actes per adonar-se que l'organització de sessions de ball era el pa de cada dia de l'entitat. Hi havia tot un protocol per prendre part en aquests balls, segons es fos d'una o altra categoria de soci, segons es fos solter o casat, etc. Els socis que faltaven a les regles admeses de tracte (deixar plantada una "senyoreta", p. ex.) havien de justificar-se davant de la Junta.

Sabem de l'existència a la vila d'un ["]Cassino Republicano Obrero, que en més d'una ocasió demana i al menys al principi obté el permís del Llagosterenc per a poder fer ball amb l'Orquestra de la vila. ^{L.} Quin tipus de contracte devia haver-hi entre aquesta i el Cassino LL. Això queda en part clar per l'articulat de l'avant-contrata amb l'orquestra local (acta 21-I-1895). No sabem fins a quin punt resultaven rentables aquests balls periòdics, però el que sí sabem ^{són les dates} dels primers maldecaps forts amb Hisenda (llibre de sessions, 28-IV-1891). per no tenir els llibres de comptabilitat en regla i per contravenció de l'aleshores vigent llei del Timbre. El ministeri d'Hisenda, però, releva el Cassino del pagament previ de la multa de 1856 que li han estat imposades, sense perjudici d'haver-les de pagar més endavant (acta 26-VII-95). Finalment i després de moure, pel que es desprèn de la lectura de les actes, el Cassino algun fil important, l'assumpte va resoldre's favorablement de manera definitiva contra la denúncia de la delegació d'hisenda de Girona, quedant la societat exempta de tota responsabilitat (acta 1-IX-1897).

Com en tota entitat viva, els estatuts són reformats o adaptats sovint. Una colla de socis, concretament 10, proposa una primera reforma dels capítols que es creguin convenientes (acta 18-I-1897). A la sessió de l'1 de febrer, vuitanta sis socis van mostrar-se partidaris de la reforma, contra ~~seixanta~~ vuit; ara bé, com que l'aleshores existent ^{cifra} ~~número~~ de socis de ~~número~~ ~~era~~ era de trescents vuitanta nou (389), la votació va resultar nul·la, i com tantes altres vegades, va convocar-se els socis per a una segona votació en una altra data. Una setmana després, en segona sessió, per 111 vots contra 109 va desestimar-se la proposta de reforma. No ha passat, però, encara un mes que un grup de socis presenta una altra proposta - aquesta més puntual - d'esmenes al reglament (acta 22-II-97). ^{Pero} ~~Per~~ ~~set~~, la cosa queda momentàniament aturada pel fet que és aleshores quan es desencadena la crisi interna que duu a la triple dimissió de la Junta directiva, la constructora i la revisora. I serà la mateixa Junta directiva la que a la sessió de set de maig planteja novament la reforma del Reglament, necessitat que és assumida per la societat en junta general extraordinària de segona convocatòria el 18 de maig. Passades a votació les diverses rúbriques, es rebutja la proposta que "el socio que voluntariamente se separe de la Sociedad Casino Llagostense, no perderá sus obligaciones". La segona reforma també va ser rebutjada, i deia literalment: "todo socio tendrá el indiscutible derecho de vender o transferir sus obligaciones a cualquier socio de esta sociedad, cuando conveniente o necesario lo considere". Joaquim Sans protesta en diverses ocasions dient que el President infringia el reglament donant el vot als no obligacionistes, però es va desestimar la protesta. També va ser rebutjada la proposta de "derogar la base cuarta del artículo setenta y dos". La següent reforma que suggerien els socis, d'una ~~reforma~~ renovació anual de la Junta constructora, amb una esmena de la Junta directiva en el sentit que la ~~reforma~~ renovació fos trienal, és aprovada. En canvi, és rebutjada la proposta de reforma en el sentit que es fixés "como cantidad máxima para cada individuo la de diez céntimos en el juego vulgarmente conocido por el burro que tanto incremento y desarrollo ha tomado desde hace algún tiempo a esta parte en esta Sociedad, por

considerar que esta medida será beneficiosa en todos conceptos para ~~todos los socios~~ todos los socios".

Fins aquí es tractava de les propostes del grup de socis. Ara venien les de la Junta directiva. La primera, el canvi de domicili del carrer de Sant Pere nº 13 a la Plaça de la Indústria de Llagostera és acceptada per aclamació. S'aprova també l'establiment de tres categories de socis, els de número, els agregats (que passen a ser de número al any) i els transeunts. Els primers pagaran una entrada de 10 ptes i una quota anual de 8,40 ptes. Els segons, una entrada de 2,50 i la mateixa quota anual, i els tercers, una pesseta mensual, durant sis mesos com a màxim. L'altra reforma, amb una esmena del soci Josep Masanas, constitueix l'article setè i diu, en síntesi, que és la Junta directiva i no l'autoritat gubernativa o judicial qui, en principi, ha de jutjar les faltes dels socis, a fi de no ocasionar perjudicis a la Societat. Cas que es tractés de jutjar una falta, es formaria un jurat compost per un individu de la junta directiva o de la Societat i tres advocats de Girona "entre els més competents", un triat per la Junta, un pel denunciant i l'altre triat a sorts. La reforma es va aprovar. Un afegit a l'article vint, en el sentit de determinar com s'ha de procedir quan hi ha càrrecs contra algun individu de la Junta, també es aprova, així com un al vint i ú. Finalment, es reforma la base novena de l'article setanta dos que dirà d'ara endavant en quines condicions podran reingressar a la societat els obligacionistes que hagin satisfet els seus compromisos de pagament.

El vint i set de novembre del 98 s'aprova en junta extraordinària de segona convocatòria que "l'elecció del secretari comptador es farà pel termini d'un any i de la mateixa forma que la de la Junta Directiva". Pel setembre i agost de l'any següent es fan també una sèrie de retocs al reglament, essent molt petita la participació de socis de número votants. S'acorda l'excausió temporal o perpètua del soci que falti a un altre soci (adició a l'article 15), s'inclou al primer article que la "societat... procurarà tenir els locals que cregui convenient" i el començament del 69 queda així: "También ~~podrían darse en la Sociedad, sesiones~~

podrán darse en la Sociedad, sesiones, conferencias, así políticas como religiosas, veladas, etc, etc".

Molt més important és la reestructuració estatutària del 27-I-1901 (cfr. acta corresponent). que modifica 13(!) articles i n'afegeix un d'adicional. Són normes de funcionament intern recollides als estatuts posteriors. Potser el més interessant de la normativa són els "articles transitoris" 72e, etc. Es parla allí de la Junta Constructora, de l'emissió d'obligacions, etc: (base 10, art. 72: "todos los obligacionistas que tengan oficio, industria, arte o comercio, que quieran o puedan tomar alguna empresa para abastecer los trabajos o llevarlos a cabo, o allegar materiales para la construcción de la obra, se les admitirán las propuestas teniendo en cuenta que cuanto mayor sea el número de obligaciones que hayan tomado, mayor será la compra, obra o servicio que se les admitirá mientras la proposición sea aceptable en su precio y buena calidad, y con preferencia a los no obligacionistas".

Es regulen també a les bases de l'art. 72, els préstecs dels socis, l'adquisició de localitats per al futur teatre, a les quals tindran dret per sorteig els socis "prestataris", etc. I es regula l'important i conflictiu punt de les atribucions i la fiscalització de la Junta Constructora. Interessa de veure que l'article 73 contempla la construcció i provisió d'escoles:

"Los locales que bajo plano estarán consignados para escuelas no podrán borrarse del mismo si a ello se oponen la cuarta parte de los socios que tomen parte en la votación, y a la primera ocasión que pueda la Sociedad disponer de socios después de edificados los demás salones, se edificarán estos y se proveerán de maestros".

I l'article 74: "Después de aprobada esta modificación por el muy I. Sr. Gobernador Civil de la provincia, la Junta Constructora empezará los trabajos para proveerse de fondos, y si los obtiene, edificará bajo plano aprobado en Junta general, el salón de baile, teatro, salón de juego, tresillo, biblioteca, cocina y retretes.." Ve't aquí expressades en aquesta disposició transitòria les primeres providències a què faria front la Societat.

El capítol de reformes i retocs d'aquests anys no acaba, emperò acuí. El 19 de ~~febrer~~ ^{gener} s'aprova l'abans rebutjada idea d'un impost sobre el joc dintre de la mateixa, mesura que començà a posar-se en pràctica el dia primer del mes següent: "todo el que empiece una partida de juego en la que se jugase alguna cantidad de dinero pagará la cantidad de diez céntimos de peseta al empezarla. Si en medio de la sesión de juego algún socio desea baraja nueva, pagará la cantidad de cincuenta céntimos de peseta, que es el valor de dicha baraja".

Per altra banda, el 5 de gener de 1903 són aprovades en segona convocatòria algunes reformes. La primera consisteix en l'arrendament de la consergeria. En canvi, es va respondre negativament-per 69 vots contra 19- a la proposta d'augment de 30 cèntims de pesseta a la quota mensual. En fi, per 51 vots favorables i 3 en contra, va ser aprovada la transmissió d'obligacions ~~transmissió~~, havent pres part a la darrera votació només els ^{socis} tenedors d'obligacions.

XX

3.5. Vida interna de la Societat durant el seu primer decenni. Les Juntes directives es renoven regularment cada any, a finals d'any o bé a començament del següent. També, a partir del moment que s'estableix la renovació periòdica de la important Junta constructora, aquesta es va renovant. El 6 de maig de 1897 dimiteix la Junta Constructora, i en virtut dels articles 20 a 22 del Reglament es procedeix a la votació d'una nova junta, votació que per falta de quorum és declarada nul·la. Com que, seguidament, hi va haver una crisi interna que va portar a una reforma del reglament que afectava l'elecció de la Constructora, aquesta no va sortir fins a la sessió del 7 de juny següent; la componien Francesc Borrell, Guillem Valmaña, Josep Madí Pijoan, Andreu Vila i Pere Trias. Tres anys més tard -el termini estatutari- són nomenats Josep Martinell, Joaquim Coris, Antoni Font, Climent Rodas i Pere Trias. També es renova, quan cal, la Junta revisora de comptes. Recordem que tant aquesta com l'anterior havien dimitit i se'ls havia acceptat la dimissió el 10-IV-97.

La primera Junta constructora, segons consta a l'escriptura de venda perpètua de 1891, havia estat elegida en junta general de socis el 18 de gener d'aquell any i la componien Napoleó Martíbell, propietari, Josep Coris, comerciant, Manuel Martínez, metge-cirurgià, Gerard Ballell, taper (industrial, suposo) i Miquel Camós, també presumiblement industrial taper.

La participació dels socis de número o de ple dret a les Juntes o assemblees decisòries és aleatòria. En molt poques ocasions arriba al 50 %. És significatiu que la sessió de reforma important del Reglament del 18-V-97, només van participar 41 votants a la votació inicial en la qual es tractava de decidir sobre la necessitat de fer reformes puntuals! Si tenem en compte que aquell any hi va haver fins a 453 socis de número (d'acord ^{és la xifra acumulada} al llarg de l'any. Potser ~~era~~ era una mica inferior el nombre de socis del mes de maig), veurem que no arribà al 10 % la participació. Ben feble proporció!

Evidentment, la vida associativa, recreativa i cultural de l'entitat no passava pas només per aquestes reunions oficials que eren les Juntes, per bé que la xifra referida i d'altres que podríem afegir no deixen de ser ben significatives. En un altre ordre de coses, la figura del conserge és també important, ja que es tracta, en certa manera, del qui representa cotidianament els interessos de la societat, a més dels seus. Cal comptar també la resta del personal que fa rutil·lar la societat que va des del referit conserge i del Secretari comptador fins al recaudador, passant pels tres dependents diaris, ^{dependents} els extraordinaris per a les ocasions i el dependent setmanal. Aquest capítol de "dependents i empleats" s'endua a títol d'exemple il·lustratiu la part més gran de les despeses pressupostades per al segon semestre de 1896, o sigui 2.305 de 7.660 ptes, que vol dir cap al 30 % del total.

El reclutament, les atribucions i funcions ^{i sou} de cada càrrec de dependència i consergeria està clarament estipulat al reglament. En principi, tots aquests càrrecs havien de ser coberts per socis de l'entitat, i a través d'una votació en què intervenien els socis de número, encara que no s'exigia segona votació si no n'hi havia en nombre suficient. Curiosament en votacions així, la participació és relativament elevada. Per exemple, quan Emili Viceñs Gafas és elegit conserge, el 30 de març de 1902, van votar en votació secreta 221 socis de número, anant 120 paperetes a favor d'aquell aspirant. Se'n presentaren dos més.

3.6. Projecció local i comarcal del Cassino Llagosterenc.

Sense ser excessiu, la Societat tenia tracte amb altres entitats culturals de les comarques, en especial gironines. Citem, entre aquestes, la Societat "Casino Amistad Figuerense" i la Societat Coral Brato, de Figueres; o l'Associació Literària de Girona, de la qual possiblement n'era soci (sessió 20-VII-95). Les gairebé setmanals audicions musicals, balls i ballades són amenitzades per orquestres sovint forasteres, com la "Unión Casanense" de Cassà de la Selva, per bé que sembla haver-hi a molts moments un compromís de valdre's dels grups musicals locals... a les èpoques que n'hi ha. La contribució a la festa ^{del poble} local es manifesta en subvencions a les comissions organitzadores. Per exemple, el dos de juny de l'any 1902 s'acorda pagar cinquanta pessetes a la comissió d'envellat, i deu pessetes a la dels focs artificials. També s'acorda contractar per aquestes festes un tal "Duo Valero", per 27,50 ptes i al chor llagosterenc "La Lira Llagosterense" per cel. ^{el}brar un concert el dia 15 a la nit. No consta que se li abonés res. A part de les grans manifestacions festives com el Carnaval, hi ha els balls setmanals; la Societat contracta orquestres per un número determinat de ballables: El ¹⁴ de gener de 1900, p. ex., "el baile constará de diez ballables, habiéndose fijado el siguiente precio: cincuenta céntimos de peseta para los solteros y de vein ticinco para los ~~soltats~~ casados. El baile (...) estará a cargo de la orquesta "Juventud Llagosterense" cuya orquesta nos ha fijado el precio que es de tres pesetas cincuenta céntimos cada uno siendo total once profesores; treinta y ocho pesetas cincuenta céntimos". No sempre es té en compte d'aconterar l'afició sardanística del Cassino, la qual en una lletrapeticció de 17-VI-97 sol·licita a la Directiva que els diumenges a la tarda es ballin sardanes amb la orquesta local "Juventud Llagosterense", davant del local. I així s'acorda.

Ara, pel Carnaval la festa és grossa—amb els preus habituals, el doble de cars per als solters. "Tres bailes de abono y uno de Casino" es preveuen per el Carnaval de 1900; i s'acorda escriure a l'adorista de Girona, Sr. Comas "para que venga a renovar los

adornos del salón de bailes y que nos conteste dicho señor por que
precio nos pondrá alfombra en dicho salón"; si hi ha catifa, però,
 la pagaran els festejadors: la tarifa de ball augmentaria ^{en aquest cas} 50 cèntims
 per als solters i 25 per als casats. Evident, cal comprar tot el
 material de cristalleria, culleretes, tovallons, etc que calguin i
 si s'ha de contractar (llogar) instruments o el que sigui es fa. En
 aquestes convocatòries i conteses de ball, no hi falta imaginació i
 humor. A principis de febrer de 1902, un diumenge després que l'or-
 questra "La Moderna Llagosterense" hagi actuat, està prevista
 la celebració d'un ball de màscares. Tres objectes de fantasia comprats
 per la Societat serviran per premiar les indumentàries més fanta-
 sioses, "debiendo para obtenerlo reunir las siguientes condiciones: Pri-
mer premio, a la máscara que mejor vestida artísticamente se
presente(?); segundo premio, a la máscara que mejor simbolice la in-
dustria corcho-taponera; tercer premio, a la máscara que viste/sic/
es mas elegante".

Bé, i ja que parlem del tema taper, el fet de tractar-se
 el Cassino d'una societat amb tants tapers explica a bastament que
 la Junta no pogués oposar-se als estatuts de l'entitat tampoc no
 ho proscrivien a la petició del "presidente de la Sociedad corcho-
 taponera titulada "El Porvenir Llagosterense", pidiendo permiso
para celebrar un meeting de propaganda societaria y sociológica
en el salón café de esta Sociedad". El permís autoritzà la cele-
 bració de l'acte el 9-VII-1900 a les nou de la nit; hi prendrien
 part els propagandistes (sic) següents: Oriach, Montaner i Alejandro
 Lerroux... Un mes després la societat "El Porvenir" va demanar, per
 boca del seu associat i membre de la Junta Joan Rissech, permís per
 exposar a la porta d'entrada del saló -café propaganda societària,
 concretament un full imprès. La Junta acordà autoritzar l'exposició del
 full imprès però no a la porta "donde se ponen los anuncios de baile
y otros (sinó) en las mesas del salón "café" o bien en el salón
Biblioteca por no considerarla como anuncio".

La Societat C. Ll. no és pas que es caracteritzi
 durant aquests anys per la seva participació en campanyes públiques.

No deixa de ser una excepció a aquesta regla l'acceptació de participar en una reunió el 31 d'octubre de 1901 al local de la sucursal de Llagostera de la "Cámara Agrícola del Ampurdán", sucursal presidida per Llorenç Aliu i ^{que té} ~~secretari~~ per secretari Jaume Domènech. L'objecte de la reunió era "tratar del asunto actual de los consumos y al propio tiempo para mirar de obtener del Gobierno que prohiba en absoluto el uso de tapones de vidrio y porcelana en lugar de los de corcho, por ser aquellos anti-higiénicos". En aquest cas no hi va haver escrúpols estatutaris, i la Junta designà Frederic Vila perquè en nom de la mateixa assistís a la reunió. A la sessió de l'onze de novembre, la Junta es solidaritzà amb els esforços en pro dels interessos surotapers de la sucursal llagosterenca de la "Cámara Agrícola del Ampurdán", la qual havia demanat el parer de dos facultatius "seriosos de la localitat", que havien certificat el caràcter anti-higiènic dels taps que no fossin de suro...

En fi, el mateix dia que s'acorda acceptar la proposta del chor gironí "La Regional" (que volia cobrar una quantitat per un concert que faria al Cassino), la Societat llagosterenca expressa a la "Cámara Agrícola del Ampurdán" de Llagostera la seva impossibilitat ~~de~~ de complaure-la. La "Cámara" sol·licitava del Cassino una quantitat per participar a les festes a celebrar ~~arran~~ arran del segon aniversari dels mercats setmanals a Llagostera. Però eren temps dolents econòmicament: les crítiques que podria aixecar la concessió de la subvenció en base a una mala administració dels diners col·lectius, i sobretot les ditxoses obres que té a mig fer la Societat, tot això són raons del refús.

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

La reforma del Cassino Llagosterenc es produí en base a un pressuposté en el qual hi entraven els següents conceptes:

Saló de teatre.....	ptes 25.621
Saló de cafè.....	" 40.550'79
Saló de festes.....	" 36.634'54
Pís del bidell.....	" 14.906'76
	<hr/>
	117.773'12

Inprevistos 3 % 3.533'19

Total ptes 121.306'31

L'entitat Llagosterenca va obtenir un emprèstit hipotecari de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis per valor de 100.000 ptes, en les condicions establertes per aquesta entitat ~~222~~, e sigui amb el 5% d'interès compost, e amortitzar-se en el termini de vint anys un cop feta la última entrega. Això obligaria el Cassino a satisfer anualment 5.000 ptes en concepte d'amortització i interessos.

La Junta que va tirar endavant el projecte no veia que aquesta càrrega pogués fer trottellar el Cassino. De fet, com afirma la memòria adreçada als socis exposant l'entrellat de la reforma del cassino, "un examen minucioso de los libros de contabilidad en la parte referente a los siete últimos años, o sea desde el primero de julio de 1922 a 30 de junio de 1929, nos indica, según extracto que poseemos, un beneficio total de 51.073'42 ptas, si bien una parte de éste va involucrado (sic) en la amortización desvalorizante de ciertas cuentas del Activo. Corresponden 7.332'77 ptas. anuales, o sea cantidad ^{la} suficiente para contraer el compromiso que pretendemos.

"Comparados los 14 balances semestrales correspondientes a estos últimos siete años, se nos presentan tres con una reducida ganancia y otros tres que acusan pérdida. Una mirada a los ejercicios que motivan los mencionados balances nos dice que la falta de beneficio no es originada por por causa fortuita ni por marcha irregular de la entidad. Aquellas directivas no traspasan un cin

Handwritten text at the top of the page, mostly illegible due to blurriness.

Handwritten text in the middle section, including some recognizable words like "n" and "c".

Handwritten text in the lower middle section, appearing as a list or series of entries.

A section of handwritten text that appears to be a list or index, with several lines of entries.

The bottom section of the page contains several paragraphs of handwritten text, including some large handwritten characters like 'V' and 'e'.

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

[Handwritten text on lined paper, beginning with a bracketed expression like () and containing various symbols and characters.]

[Handwritten text on lined paper, starting with 'S' and 'u', followed by a vertical bar | and containing complex mathematical or technical notation.]

Faint, mostly illegible text at the top of the page, possibly containing a title or introductory paragraph.

11 ci

me

magrat
melleu

m

publans comasab

va

Main body of faint text, appearing to be a list or series of entries, with some handwritten annotations and symbols.

Bottom section of faint text, possibly concluding remarks or a signature area.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This ensures transparency and allows for easy verification of the data.

In the second section, the author details the various methods used to collect and analyze the data. This includes both manual and automated processes. The manual process involves reviewing each entry individually, while the automated process uses software to identify patterns and anomalies.

The third part of the document focuses on the results of the analysis. It shows that there are several areas where the data deviates from the expected values. These deviations are likely due to human error or system malfunctions. The author provides a list of these areas and suggests ways to minimize such errors in the future.

Finally, the document concludes with a summary of the findings and a recommendation for further action. It suggests that the current system is generally effective but needs some improvements to handle more complex data sets. The author also mentions that the data is being shared with the relevant departments for their review.

The document is signed by the author, who is responsible for the accuracy of the information provided.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented, including the date, amount, and purpose of the transaction. This ensures transparency and allows for easy auditing of the accounts.

In addition, it is noted that regular reconciliation of bank statements with the internal ledger is essential to identify any discrepancies early on. This process helps in catching errors or unauthorized transactions before they become significant.

Furthermore, the document highlights the need for proper categorization of expenses. By using a consistent chart of accounts, businesses can track their spending across different departments and projects, which is crucial for budgeting and financial analysis.

Finally, it is stressed that all financial records should be backed up regularly to prevent data loss in case of a system failure or disaster. This is a critical step in ensuring the long-term security and availability of the company's financial information.

table

~~_____~~
 ✓

Es el 10 de abril de 1928 quan la Junta Directiva aprova per unanimitat el projecte de reforma del Casino, presentat per l'arquitecte de Girona, J. Esteve. El 13-IV-1928 es celebra Junta general extraordinària, en el curs de la qual la directiva exposa el projecte de reforma de l'edifici, de Josep Esteve, projecte que ha estat prèviament exposat deu dies al saló-café. "Unánimemente dice la general que acepta ^{y acepta} el proyecto de reforma presentado. También s'acorda nomenar una comissió de reforma dels estatuts de l'entitat. El dia 28-XI-1928, els socis són convocats per la directiva i la comissió de reforma del reglament, i després d'una sessió d'intensa discussió d'alguns dels articles del projecte d'estatuts nous, aquests queden aprovats per aclamació, quedant els nous estatuts pendents d'aprovació per part del govern civil de la "provincia", cosa que s'esdevé sense problema (sessió Junta directiva del 8-I-1929). Un mes després s'acorda de fer imprimir 1.000 reglaments i altres tants carnets per als socis/.

Per fi, el 12-IX-1929, té lloc la discussió, prèvia presentació, de la memòria de la Junta directiva, feta amb l'anim de tirar endavant un pla concret de reforma de l'edifici i de fer votar un augment per obres. Només "unos doce socios votan en contra del proyecto". Però el 29 de setembre d'aquell mateix any, la Junta directiva acorda revisar els plànols del projecte de l'arquitecte Esteve "para estudiar si éstos-els plànols- se ajustan a todas las necesidades de nuestra Sociedad y en caso contrario que se modifiquen, encargándolo al mismo arquitecto D. José Esteve de Gerona". S'acorda (reunió J. Directiva 26-XI-1929), obrir un compte especial amb la denominació "reforma de los edificios". Interessa també de tenir en compte que l'entitat havia entès que valia anar cap a un pla d'amortització de les obligacions de la mateixa (2-V-1928). A la reunió amb els obligacionistes que consta en acta d'11-V-1928, s'acorda finalment i per aclamació que:

"Los señores accionistas condonan todos los intereses devengados y que devengarán sus obligaciones, mediante las siguientes garantías:

A. Se saldarán las obligaciones por su valor nominal.

B. La Junta directiva actual se compromete a sortear en dos plazos, durante el presente ejercicio, obligaciones por un valor nominal de diez mil pesetas.

C. En los dos años venideros, como a mínimo y hasta su completa amortización: el cincuenta por ciento de los ingresos por cobranza de cuota de socio, se aplicará para la amortización mensual de obligaciones".

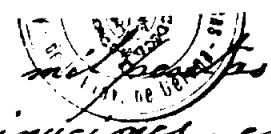
Ja parlarem d'aquí un moment del préstec de la Caixa de Pensions. De moment diguem que, fetes unes quantes modificacions, el pressupost total pujava a 102.441,40 ptes, encara que pel fet d'utilitzar per a la nova construcció algun material de la vella i perquè potser les obres, es pensava, es podrien adjudicar per menys diners, el preu últim seria més baix. Les modificacions, convingudes anticipadament entre l'arquitecte i la Junta directiva i la comissió de reformes, afectaven el saló de festes, la biblioteca, els "retretes" i la façana: "el nuevo emplazamiento de la Biblioteca nos ha permitido que sean relaes algunas aberturas que antes eran fingidas; hemos dado más im portancia al cuerpo central, dando así unidad al edificio. Hemos exigido una mayor pureza de estilo(!!!). Hemos hecho que las aberturas fuesen más como ahora son, a fin de ahorrarrar". Aquests retocs, de més o menys importància, són acceptats per la Directiva, com també el plànol general, la memòria de l'arquitecte, el pressupost i el plec de condicions que aquest presenta(11-XII-1929). Són moments de gran vitalitat del centre. Dos mesos abans(19-X-1930) en assemblea general es votà a favor de l'arrendament del cine(166 vots a favor per 10 en contra) i a favor de l'arrendament del subministre de begudes(128 vots a favor, per 38 vots en contra). 2 paperetes foren en blanc per a l'arrendament del cine i 11 per l'arrendament de begudes. Ve't aquí com el president aleshores Julià Cutiller havia justificat aquets arrendaments:

El Sr. Presidente Dn. Julian Quiñones, explica detenidamente los motivos que han inducido a esta Junta a presentar un esbozo de los contratos de arriendo del salón cine-teatro y del suministro de bebidas en nuestro salón café.

Estudia detalladamente la administración de la consejería y la anomalía en los beneficios producidos por la explotación del salón teatro-cine.

Para completar las obras de reforma de nuestro edificio social, exige un sobre presupuesto de unas treinta mil pesetas.

Si bien el remanente de reserva de cinco a seis mil pesetas que anualmente queda una vez cubierto el presupuesto ordinario y pagado el canon de 8.024 ptas. a la Caja de Pensiones para la Vejez de Opones por amortización de capital e intereses, nos posibilitaría emprender las obras fijas del presupuesto; (calefacción, instalaciones, aparatos sanitarios, zócalo, modificaciones de ornamentación y carpintería, etc, etc.)

como resultó que las cinco o seis mil pesetas de reserva son susceptibles de disminuciones, es aventurado emplearlas, pues de hacerlo, se podría poner la Sociedad en una posible situación de violencia económica.

Los ingresos que tendría la Sociedad auerendando el suministro de bebidas y el salón teatro cine sería muy aproximadamente como sigue:

Recaudación por auerendo bebidas.	- 5.000 - ptas
" " " " teatro-cine.	- 4.500 - "
" " " " cuota sociol.	- 6.500 - "
" " " " impuesto reforma.	- 3.500 - "
total.	- 19.500 - ptas.

que después de haber pagado el canon a la Caja de Pensiones quedaría un sobrante de pesetas - 11.476 -. Esta cantidad, la que casi se puede decir fija permitiría desarrollar la ampliación de la reforma actual, ya que permitiría nuevo enfiteusico o formular ~~pagos~~ contratos con pago a plazos convenientes

Se lee el articulado de lo que debería ser el contrato de auerendo del suministro de bebidas, el cual es detallado y explicado detenidamente, siendo los principales puntos: la duración de cinco años, tipo minimum de auerendo cinco mil pesetas, solvencia del auerendador, limpieza y su forma, forma de pago, intervención de la Junta en la calidad, cantidad y precio de las consumaciones

Se lee asimismo la oferta de los Srs. Batalla y Reyes para el auerendo del salón teatro cine, siendo sus principales puntos: Precio de auerendo cuatro mil quinientas pe-

411

seta, duración diez años, forma de paga; -
concesiones que hacen los arrendadores a la So-
ciedad, siendo las principales; verificar obras a
su cuenta, cargo dentro el salón por un
rola de veinticinco mil pesetas, dotar de
butacas la platea del salón, quedando a favor
de la Sociedad una vez finido el contrato.;

Derechos que se reserva la sociedad para los
propietarios de localidades, fijándose que
Mención el derecho de propietario hasta una
hora antes de empezar las funciones teatrales
con un abono de veinticinco centimos sobre
el precio de la silla.

La Presidencia pregunta a los sus. socios
si consideran ventajoso para la Sociedad
el plan y las bases presentadas o bien entienden
que la Sociedad debe seguir llevando la mis-
ma forma de administración.

El socio Sr. Banassat, dice que él en-
tiende que del mismo modo que al arren-
dador del suministro de bebidas se le fija
que la Directiva entenderá en la fijación en
los precios de las consumaciones, esta misma
intervención debería tener en la fijación de
los precios en los espectáculos que da la
empresa; también dice, que por él no hay
necesidad de rotación ya que entiende que
los demás socios, encuentran bien la forma
que ha presentado la Junta.

Seguidamente se pone el asunto a
rotación, lo cual, los socios obtaron por
la secretaría.

Se verifica el escrutinio el que da
el siguiente resultado.

Ja era vist quin fou el resultat d'aquesta votació. El 17-I-1911 la Junta d'Administració de la Societat de Seguros de Reforms (Junta General) va decidir de presentar a l'ajuntament de Reforms (Junta General) el projecte de reforma (Junta General) de 26-I-1910). I el 26-I-1911 la Junta d'Administració va decidir unànimament presentar a l'ajuntament de Reforms el projecte de reforma. I després a través d'un acord amb el terminat de l'obra, va ser publicat el que es refereix, també que es preveia que seria de 209.790,60 ptes. La obra es va acabar el dia 15-II-1911. Els costos, les obres s'adjudicaren a través de la Junta d'Administració de la Societat de Seguros de Reforms:

En la villa de Sagastera, siendo las calace horas del dia veinte y tres de marzo de mil nueve cientos veinte, se reunieron en la secretaria de esta Sociedad la Junta Directiva, compuesta esta de todos los miembros que la forman, junto con la "Comision para el estudio y ejecucion del plan de reforma de nuestro edificio social y asistencia del arquitecto Don. Jose Esteve y Conedor. Ocupa la presidencia Don. Julian Puliter, presidente de la Junta Directiva.

Manifiesta la presidencia que se va a proceder a la abutura del pliego, unico presentado al Banco de Cataluña, por un contratista que toma parte en las obras de reforma de nuestro edificio social, el cual segun manifiesta el citado Banco de Cataluña ha hecho el depositos reglamentario.

Se da lectura a la proposicion lo que copiada a la letra dice asi:

" Sr. Presidente del Casino Sagastense de Sagastera."

" Proposicion para el concurso "

" Vistos los planos y documentos que tiene esta sociedad

apuestos al público para la construcción de unas obras de reforma en el edificio de su propiedad, tengo gusto en tomar parte en el concurso ofreciéndome para ejecutarlas mediante la siguiente proposición que no dudo será de la conveniencia de esta sociedad.

"Las obras se ejecutarán con arreglo a sus presupuestos y mediciones si bien se entiendo se mejorarían introduciendo las siguientes modificaciones."

(A) En el cuerpo central en vez de poner una viga que y un arco de 15x30 se construiría de 45x30 sirviéndolo con dos vigas de hierro con sus áncoras y tirantes correspondientes."

(B) En el cuerpo lateral igual cambio que en el pánafio anterior."

(C) Se podría suprimir de la fachada el grupo escultórico central y añadir el revestimiento en piedra artificial en todos los recoslos."

"Queniendome en todo lo demás a lo consignado en los planos y presupuestos confeccionados por el Sr. Arquitecto."

"En estas condiciones me comprometería en ejecutar las consabidas obras con una rebaja del 5%."

"Gerona 24 de marzo de 1930 - Antonio Monteny"

Considerando, junta Directiva, Comisión para el estudio y ejecución del plan de reforma de nuestro edificio social y Arquitecto, que la proposición presentada es ventajosa y que las variaciones que señala introducir el Sr. Monteny lo son también, unanimamente se acuerda adjudicar las obras a Sr. Antonio Monteny -

Se acuerda facultar al Sr. Presidente para que estipule y firme contrato con el Sr. Antonio Monteny de lo adjudicado, y que se arrese al Sr. para la firma de Planos, pliego de condiciones, memoria presupuesto y demás documentos que requiera el caso.

Seguidamente se levanta la sesión.

Handwritten signatures and stamps at the bottom of the page, including names like 'Juan Ferrer', 'Ferrer Ferrer', 'Antonio Monteny', 'Juan Ferrer', 'Antonio Monteny', and 'Juan Ferrer'.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This ensures transparency and allows for easy auditing of the accounts.

In the second section, the author details the process of reconciling bank statements with the company's ledger. It is noted that any discrepancies should be investigated immediately to prevent errors from compounding over time. Regular reconciliations are essential for maintaining the integrity of the financial data.

The third part of the document covers the preparation of financial statements. It outlines the steps for calculating net income, assets, and liabilities. The author stresses that these statements provide a clear snapshot of the company's financial health at any given time.

Finally, the document concludes with advice on how to use financial information for strategic planning. By analyzing trends and identifying areas of concern, management can make informed decisions to improve the company's performance and long-term stability.

A partir del 31-XII-1930 entraren en vigor els contractes d'arrendament de la consergeria i del cine. El 21-I-1931 la Junta Directiva acorda donar-se de baixa de la "Societat de Emprecarios de Espectáculos Públicos de Catalunya" per la raó de "haber cesado esta Sociedad de la explotación del cinematógrafo". D'abril a novembre d'aquell any ens assebetem per les actes de l'entitat de l'estat de les obres de reforma que, per cert pateixen una paralizació momentània "por el motivo de que el contratista Sr. Antonio Montseny se le haya declarado el 'boicot' en todas sus obras, afectando entre ellas las de esta sociedad". El 16-IX-1931 "manifiesta la Presidencia que entrevistados la Comisión (para el estudio y ejecución del plan de reforma de nuestro edificio social) con el contratista Sr. Montseny, no se ha podido hallar otra solución para poder ~~co~~ continuar las obras que la Sociedad las continúe por su cuenta y cargo, confiando los trabajos a los contratistas hermanos Planella de Gerona, comprometiéndose el Sr. Montseny a descontar del importe de las obras lo que esta sociedad haya pagado".

El 15 de gener de 1931 en Asamblea General el president Josep Creus explica "la situa^{la situa}ció econòmica en què es troba la ~~mateixa~~ Societat posant en relleu que aquesta es troba en manca de diners disponibles per el pagament d'alguns comptes a diferents creditors. La manca d'aquest efectiu ha sigut, no la falta de previsió o dels gastos de la Junta, si no el tenir aquesta de fer despeses per reparacions que eren imprescindibles a l'estatue social, i també el tenir que pagar quantitats de certa importància per la legalització de la escriptura de la carta de pago amb la caixa d'estalvis, pòlices d'assegurances i Energia Elèctrica; tot això fora de pressupost."

pu que tota la Junta ha estudiat molt mesuradament el cas, adhue ha consultat a Srs socis que durant alguns anys han desempenyat càrrecs d'importància dintre de les Juntes, i llur parer fou el mateix de la Junta o sigui el que: perquè les Juntes visquin amb vida pròpia i al mateix temps perquè la Societat no per judici els interessos dels creditors, que s'autoritzi a la Junta

Directiva baix les condicions que podrà senyalar la Junta General per fer un emprèstit de cinc mil pessetes en obligacions al portador i transferibles d'un valor cada una d'elles de cent pessetes i que aquestes redituin el sis per cent anual". A la fi de la reunió, la Junta quedà facultada per emetre l'emprèstit ^{i les obligacions} que, a proposta d'un soci en aquella reunió general, la Junta les fixa en 50 ptes cada una d'elles amortitzables en cinc anys a partir de 1935 a raó de mil pessetes cada any com a mínim. En el curs de 1933 fou emès l'emprèstit de 5.000 ptes en 100 obligacions, i cobert totalment. Per cert que segons l'acta de la reunió general de 7-I-1934, l'Inventari-Balç de 1933 presenta un capital líquid de 215.585,25 ptes..

No devien, però, més endavant anar tant bé les coses que la Junta acordés el 7-II-1935 de gestionar un ajornament del pagament a fer al constructor Montseny. I que acordés així mateix (10-X-1935) d'endegar converses amb la Caixa de Pensions sempre per a la concessió d'un nou préstec de 10.000 pessetes. Proposta aquesta que, traslladada a l'assemblea de socis del 1-XII-1935, es aprovada per unanimitat sota la següent formulació: "acordar" facultar a la Junta Directiva per concertar un préstec amb la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Vellesa, secció especial de Segurances Socials, de Deu mil pessetes al 6% d'interès amortizable en cinc anualitats amb les condicions establertes per l'entitat prestadora en aquesta classe d'operacions"

En aquest reunió també es va decidir de continuar portant la consergeria per arrendament i no per administració directa.

De fet, la gama d'activitats del Cassino registra una enorme regularitat per no dir monotonia al llarg dels anys. L'aspecte d'animació local i de festes es continua emportant la part del lleó; així, a mitjan setembre de 1923, la directiva dóna permís al Club Esportiu Llagostenerenc per celebrar ball la nit del 16 de setembre, ball "cuya parte musical está encomendada al "Regimiento de Asia nº 55" por cuyo(sic) obsequio dicha Banda ejecutará un concierto en el salón Café de dicha Sociedad, a las 9 de la noche del mismo día". Per cert que el balanç econòmic del segon semestre de 1923 oferia uns beneficis líquids totals de quasi 200 ptes(193,95). En el capítol de guanys els articles de consum(bar) sumen 2.353,75 ptes, mentres que el cinematògraf origina pèrdues per valor de 363 ptes. Tinguem en compte que les distribuïdores de cinema es queden el 50 o el seixanta per cent del que es percep a taquilla, en concepte de lloguer de les pel.lícules, de cada pel.lícula, corrent la propaganda i demés despeses de cine a càrrec de la societat. El 16 de juny de 1925 el lletrat Joaquim Franquesa i Barceló és nomenat soci d'honor de l'entitat en atenció als seus valuosos i "desinteressats" serveis(vegeu ressum de la sessió d'aquesta data al llibre d'actes). Durant l'any 1925, ens assebeta l'acta del consell directiu del 5-I-1926, el nombre d'entrades de socis va ser de 60, les baixes per absència, 15, per malaltia, 1, separats, 1, baixes per defunció, 4.

A les sessions ^{generals} de 17 de juny i 20 de juny de 1929, la Junta es nega a discutir el punt de l'ordre del dia-únic punt- a les mateixes: la petició de reforma feta per un número suficient de socis actius; ambdues es suspenen per manca de quorum. Els promotors- se sposa- de les indicades reunions generals en devien protestar, ja que el dia 20 ^{es formaren} aldarulls blasmatats per la Junta(vegeu actes de les juntes generals dels dies 17 i 20 de juny 1929) i acta de la reunió de la Junta de 24 de juny de 1929): "Velando esta Junta por el decoro y prestigio de esta Sociedad, unánimemente acuerda amonestar por medio (de ofici) a los Srs socios: Eloy Deu, Vicente Rissech, Juan Farran, Clemente Casanovas, Juan Font, Miguel Rissech, Francisco Riera y Sebastián

Mossent".L'ofici en qüestió és una clara advertència als indicats socis als quals s'acusa d'haver dut a terme "manifestaciones anti-societarias".

Ignoro si aquest incident és a l'origen de l'escissió que va portar a la creació per alguns anys de la Penya "La Nay" , evocada a la junta general de 23-I-1955 quan el president E, Raset Coris es refereix a aquella "división de la sociedad al hacerse la gran reforma de la segunda época, creándose una rivalidad que se conoció con el nombre de "Penya La Nao".La vida de dicha "Penya" duró 3 años o algo así...".El 9 de juliol de 1929, la junta directiva acorda l'ingrés de la societat a la "Agrupación Cinematográfica de la Provincia de Gerona" i, responent a la petició de 28 ^{socis} demanants, s'envia un tel.legrama al president de ministres de Madrid ~~####~~ sol.licitant ll'ampliació d e l'amnistia i la revisió de la causa de Garraf.El 2 de dembre de 1930, també en junta directiva, el president "da cuenta de haber firmado con los Sres M. Batalla y D(?) Regás de la ciudad de Gerona el contrato de arriendo del salon cine-teatro".

En fi, per acabar aquest rosari de notes puntuals, diguem que el 7-VII-1931, la Junta acorda que "siempre que ~~se acuerda~~ Comisión 'Joventut Llagostereenca' celebre baile en el Salón de fiestas de esta s sociedad deberá ingresar en Tesorería la cantidad de quince pesetas. Queda excluido(?) del convenio de Fiesta Mayor".I una setmana més tard "se acuerda obsequiar con una merienda a los niños de la Colonia Escolar que veranea en esta villa".

Una qüestió de cert interès és tot el que afecta a la catalanització dels escrits i anuncis de la Societat que historiem. El 28 d'abril de 1931, segons l'acta de la sessió de la Junta, la directiva acorda ~~que se acuerda~~ per unanimitat que, a partir d'aquesta data "todos cuantos anuncios, comunicados y escritos análogos, tenga que expedir esta directiva, lo haga en lengua Catalana". Dos mesos més tard, concretament el 21-VI-1931, té lloc una assemblea general de socis la qual decideix, a proposta de la Junta directiva, i per unanimitat en votació "ordinària" de catalanitzar el nom de l'entitat que a partir d'ara serà "Cassino Llagostereenc". Nou dies després la

la Junta directiva acorda fer traduir tots els segells de l'entitat, fins ara en castellà. En fi, en assemblea general de socis de 11-IV-1932 s'acorda amb 6 vots en contra que "en todas las fiestas oficiales y populares onde(e) en la fachada principal de esta Sociedad la bandera Catalana y Española". El registre, emperò, escrit de les sessions ordinàries del Cassino no es catalanitzà fins al 4-I-1933, essent secretari de la Junta directiva aleshores Sebastià Gispert. A la sessió mateixa del 4 de gener la Junta directiva acusa rebut "amb la deguda satisfacció d' un comunicat de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana de la Província de Girona, que diu tenir dret la Societat a un premi de cinc centes pessetes degut a les condicions d'ornamentació, decoració i gust artístic interior i exterior que té el nostre estatge social".

Ad& Vàries vegades la Junta (o l'assemblea General) actua en judicis societaris contra socis barallats o camorristes. Els judicis solen acabar en la separació de l'entitat temporal o a perpetuïtat d'algun dels culpables. D'altres vegades és el cas d'algun soci que descontent amb pagar quotes extraordinàries (de Feta Major, p. ex.) es dona de baixa. El 30 de juny de 1933, el president Josep Creus "pren la paraula per exposar que ha rebut un ofici de la Comissió local del C Comitè Català contra la guerra demanant ajuda econòmica a aquesta societat per celebrar un meetingⁱ contra la guerra. Miting que va celebrar-se el dia vint-i-sis passat en el saló de festes. Debatut l'assumptes per tots els reunits, i considernat que l'acte no té res de polític, que es tracta senzillament d'un acte humanitari s'acorda ajudar a l'esmentada Comissió Local del C.C. c. l. G. amb la quantitat de deu pessetes".

Per altra banda, la no assistència de socis a la biblioteca fa que la Junta faci una temptativa de situarla en lloc més accessible i calent (l'antiga secretaria) a fi de veure si així aquella es veu més concorreguda... Diguem, així mateix, que el 27-I-1935 la Junta presidida per Espiridion Vilallonga proposava de modificar la quota i reduir l'impost per reforma. La quota es posava a 1.50 ptes cada mes: "aquest augment serà provisional fins que s'hagin disminuït (sic)

ELS DEUTES que pesen a la Societat". Tots els socis van votar a favor de la proposta en votació dita ordinària. Diquem també que el president Vilallonga presenta la dimissió oral del seu càrrec, la qual és acceptada amb l'oposició de Freixas, J. Capdevila i F. Costa, a la reunió de la Junta directiva del dia 31 de desembre de 1936. Les ~~actes~~ actes d'aquest temps revolucionari són tan eixutes de detalls com les precedents si no més, de manera que tampoc en treus l'aigua clara. Es evident i notiri que en aquests moments la Societat ha experimentat pèrdua de socis (acta Junta directiva 7-I-37). Ja sota la presidència de Joaquim Matas (acta 21-I-1937), es rep del Consell Municipal de Llagostera el comunicat de municipalització del local cinema, abans regentat per Francesc Barceloló, "habiéndose nombrado para su desenvolvimiento, una comisión formada por José Mir, como representante dle Consejo Municipal, Francisco Martí y Fausto Rodríguez, por la C.N.T. y Agustín Coll y José Vila por el Partido Nacionalista Republicano de Izquierda, lo que comunicamos para vuestro conocimiento. El Presidente del Consejo Municipal=Eugenio Gurnés=Llagostera. 3 de Enero de 1937".

Ve't aquí el resum de la sessió de junta de 18 de febrer de 1937:

- J. Mabatás
- La. Coll
- L. Mestre
- J. Feixas
- J. Capdevila
- J. Vila
- P. Costa
- R. Romà

a la vila de Sagostera el dia divuit de Febrer del mil nou cent i trenta set.

Ensent l'hora senyalada i sota la presidecia del Sr. Joaquin Mabatás es reuni a la Secretaria la Junta Directiva d'aquesta Societat a l'objecte de celebrar sessió quinzenal ordinaria, amb l'assistencia dels companys indicats al marge.

Declarada oberta la sessió, el secretari llegeix l'acta de la anterior la qual queda aprovada per unanimitat.

Est requit es dona compte de la correspondencia rebuda i es llegeix una carta de la Generalitat de Catalunya, Oficina Reguladora de Pagament de Salans de Girona, que intervé la raó social de Montreuy Salvat S. A. de la mateixa, indicant-nos si podriem pagar les quantitats que devem a la dita casa, acordant contestar que nos concedeixin un plaç de tres mesos per fer-ho.

Per unanimitat s'acorda donar estat oficial a la llibreta de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i a l'Estalvi d'aquesta, quin n.º es el , oberta per el Tresorer anterior Sr. Pere Capdevila.

Dixis matere es pren l'acord de comprar i legalitzar un nou llibre d'actes, ja que el present s'està acabant d'emplenar.

El Sr. President dona compte que l'ajuntament li ha demanat si li valien deixar unes quantes cadires velles, per als refugiats castellans que hi ha instal·lats a can Vidal de Slobatard, aprovant-se.

Es para a estudiar una proposta per augment de les consumacions, feta pel conserje Jaume Fober, degut a la gran pujja que han sofert totes les begudes i cafés motivat per les circumstancies actuals, per lo que quedem aprovats per unanimitat els següents preus:

Cafè exprès	augment de 0'05 ph. a sigui a	0'45 ph.
" coment	" " " " " " " "	0'40 "
Llet	" " " " " " " "	0'35 "
Remandillo	" " " " " " " "	0'30 "
Gasseres	" " " " " " " "	0'35 "
Cervesa rap	" " " " " " " "	0'45 "
" Pilsen	" " " " " " " "	0'60 "
" Estrella	" " " " " " " "	0'75 "
" Pilsen 3/4 litre	" " " " " " " "	1'60 "

El copeix dels bicors de 0'30 augment de 0'05 o sigui a 0'35 ph.

Seguidament s'acorda estendre els abonaments mensuals del ruit al date incluint, i no havent-hi més assumptes a tractar a cerca de la sessio.

President: Joaquim Malas Vice-President: Josep Canessa

Tresorer: Joaquim Malas Vocals: Joaquim Malas Bibliotecari: Joaquim Malas

Sots-Secretari: Joaquim Malas Secretari: Joaquim Malas

- 1. Malas
- a. Coll
- 1. Mestre
- 1. Feixas
- 1. Capdevila
- 1. Vila
- 1. Costa
- 1. Ramia

A la vila de Sagostera el dia quatre de Mars del mil nou cent trenta set.
 Essent l'hora senyalada i sota la presidencia del Sr. Joaquim Malas es reuni a la Secretaria de Junta Directiva d'aquesta Societat a l'objecte de celebrar sessio quincenal ordinaria amb l'assistencia dels companys indicats al marge.

COMITE D'AJUT AL FRONT
LLAGOSTERA

President del *Comite Llagostera*

A./V.

Salud.

El Comité local d'Ajut al Front, el qual es formá en dos representants de la secció de Sarsuela, dos de la secció Dramática, una companya de les Joventuts Xoral, un Delegat del Consell Mpal, i pare dels familiars que lluiten al front, ha rebut unes sollicituts de les entitats "Juventudes Libertarias" F.I.J.L. - F.A.I. "Grupo Anarquista Incansables" F.A.I., Sindicato Unico de Trabajadores C.N.T. d'aquesta, i desitjant la seva col-laboració moral i materialment que ens ofereixen les esmentades organitzacions, aquest Comité d'Ajut al front, acordá donar-los-hi una representació dintre el mateix.

Reunit el Comité junt amb els companys que novament han entrat a formar-na part i creien que es el nostre deure per tractar-se d'un gest d'unificació netament antifeixista, hem acordat comunicar a totes les entitats, tant de caracter social polític com recreatiu, la nostre intenció de formar el que verdaerament podrem anomenar-na Comité local d'Ajut al front;

I, aixis ús ho comuniquem a vosaltres, per si voleu col-labrar en la nostre obra.

Salud.

Llagostera, 24 de Febrer de 1927.

El dia 4 de març la Junta directiva refusa d'entrar a formar part del "Comitè d'Ajut al Front" d'aquesta vila, adduint l'article 2 del reglament de la societat. La última data ^{durant la guerra} en que es cel.obra Junta general de socis és la de 10 de gener de 1937, i en ella es diu que "(contrariament a 1936) degut a les circumstàncies en que vivim aquesta Junta no s'ha estès en noves iniciatives. No obstant hem continuat pagant a la Caixa ~~de Pension~~ de Pension per a la Vellesa i d'Estalvis en tots els plasos(sic) fins a la data. En la mateixa sessió es va procedir a l'elecció de cinc càrrecs per a la Junta, des de president fins a vocal primer. Les cinc persones en qüestió van ser elegides cadascuna d'elles amb 52 vots, sense que hi consti cap mena de discrepància per part de la concurrència, cosa que fa pensar que es tractava d'una Junta nova "de circumstàncies" o més ben dit a tó amb les circumstàncies. Com s'indica a la primera Junta general que es fa després de la guerra, ja ek 12-XII de 1943, l'acta de la darrera assemblea de la guerra ho va ser signada, noó per la qual, posant-se en pla legalista, no podia ser vàlida.

Dien, en fi, per acabar aquesta crònica puntual i més o menys dispersa, que a la primera junta de després de la guerra a què hem fet esment, el punt més important de l'ordre del dia va ser el litigi amb l'arrendatari del cine, Francesc Barceló Ventura, explotador del cine en virtut d'un sub-arrendament que va obtenir, pel que sembla, de l'emresa Regàs-Batalle, "con la que esta sociedad tenia un contrato suscrito que finalizaba el dia 30 de junio de 1941". Fins a 1946 se li havia cobrat un arrendament per trimestre anticipat a raó de 4.500 ptes anuals. Però la junta anterior havia volgut canviar els termes d'un contracte jutjat poc just. L'actual (1948) Junta no arribà a un acord amb l'esmentat arrendatari, ja que li demana 11.000 ptes de contracte per any, prorrogable. Per fi, per 39 vots contra 8, en una Junta general de 14-I-1951 s'acorda la "resolució" del contracte amb l'esmentat Barceló. Portat l'assumpte als tribunals, el Cassino va guanyar.

l'excassino Llagosterenc, ar a Cassino España? Ens ho explica el
llibre d'actes, segons còpia certificada que figura entre els
papers de secretaria del centre. Diu així la còpia, signada pel
president, _____, i del secretari, Martí Dalmau:

475

D. Marin Dalmau Blanch, secretario de actas de la sociedad Casino
de España, antes "Casino Hlagosterenc", certifico

Que en el libro de actas de dicha Sociedad hay una que copiada tex-
tualmente dice así;

"En la villa de Hlagostera a las catorce horas del día veinte de
febrero de mil novecientos treinta y nueve.- Estando presentes en la secre-
taria del "Casino Hlagosterenc", el Presidente de la Sociedad D. Joaquin Ma-
tas se presentan D. Clemente Casanovas Ballell, D. Miguel Gandol y D. Martin
Dalmau Blanch, designados por las Autoridades Nacionales para hacerse cargo
de la Dirección de la Sociedad, a cuyo efecto habian citado al mencionado Sr.
Matas, único individuo de la Junta presente en la Localidad en ésta fecha.-
Dicho Sr. Matas enterado de las disposiciones gubernativas hace entrega a
los Sres. mencionados de la Dirección de la Sociedad y de los libros oficia-
les de la misma retirandose de la Secretaria.- Acto seguido los indivi-
duos mencionados y designados por las Autoridades para la dirección de la
Sociedad se nombran por unanimidad para el desempeño de los cargos siguien-
tes; Presidente, D. Clemente Casanovas Ballell, Tesorero, D. Miguel Gandol, Secre-
tario de Actas D. Martin Dalmau Blanch.- Y no habiendo mas asuntos de que tra-
tar el Sr. Presidente levanta la sesión que como secretario certifico. + Pre-
sidente, - Clemente Casanovas.- rubricado.- Tesorero, Miguel Gandol.- rubricado
Secretario de Actas, Martin Dalmau.- rubricado.-

Y para que conste expido la presente en Hlagostera a veintidós de abril
de mil novecientos cuarenta.

SECRETARIA

Joaquin Matas

El Secretario de Actas

Martin Dalmau

[Faint handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. Some characters are illegible due to fading.]

La lectura d'aquest document i de com "los individuos (...) designados por las Autoridades para la dirección de la Sociedad se nombran por unanimidad" indica prou clarament com procedeix la nova "legalitat". Les traves que les autoritats imposen al Cassino, com a la generalitat de les institucions d'educació i cultura popular catalanes, són contínues. Pel que fa referència als estatuts de la societat, ja de per si mateixos assèptics, el governador civil hi troba punts il·legals. Veieu per on es despenja la primera autoritat "provincial", fent ús de les atribucions pròpies i -constat explícitament- en compliment d'una circular núm. 63, apareguda al "Boletín Oficial de la Provincia": (l'article 26 del reglament) limita(!) los derechos de sus socios, reconocidos en las leyes que regulan el nuevo Estado de España Nacional, y de paso pretende desconocer las atribuciones que las citadas leyes conceden a las autoridades, que han de velar precisamente por su cumplimiento, fin primordial de la alta misión que les está encomendada. He acordado suspender la vigencia de dicho artículo, debiendo, por tanto modificar los meritados(sic) reglamentos, suprimiéndolo, con devolución a este Centro por si procede dictar sobre los mismos la aprobación solicitada. Todo lo cual-acaba l'Alcalde de Llagostera a l'escrit que envia al Cassino tot comunicant-li la "resolució" imperativa del jerifalte provincial- traslado a V. para su conocimiento y cumplimiento, debiendo remitir a esta Alcaldía un ejemplar del indicado Reglamento o Reglamentos"(28-XII-1939)

L'article 26 estableix que "ningún socio podrá recurrir judicial ni gubernativamente, renunciando por lo mismo todos los socios al derecho que a ello tuvieren; el que lo hiciere, será inmediatamente expulsado de la Sociedad, perdiendo todos sus derechos".

Val a dir que, a part d'aquesta, per indicació o sense indicació de l'autoritat, es van canviar ^{o incloure} ~~alguns~~ altres articles de caràcter molt més decisiu per al funcionament del centre.

The first part of the document discusses the general principles of the organization and its objectives. It mentions the importance of maintaining accurate records and the role of the various departments. The text is somewhat faint and difficult to read in some places.

The second part of the document appears to be a list or a series of entries, possibly related to the organization's activities or personnel. It includes several lines of text that are partially obscured by horizontal lines, likely representing a table or a structured list.

The third part of the document contains more detailed information, possibly related to the financial aspects or the specific operations of the organization. It mentions various figures and details that are difficult to discern due to the quality of the scan.

The final section of the document concludes with a summary or a final statement. It reiterates the organization's commitment to its goals and the importance of the work being done. The text is also somewhat faint and difficult to read in some places.

The document ends with a signature or a name, which is partially obscured by a horizontal line. The overall appearance is that of a historical or official record, possibly from the early 20th century.

Handwritten text at the top of the page, including a date and a greeting. The text is faint and difficult to read.

Handwritten text in the middle section of the page, featuring a handwritten correction:
... ~~enterbolide~~ ^{per} ...

Handwritten text at the bottom of the page, continuing the notes. It includes a signature or initials and a date.

protagonista
 El paper que els estatuts de 1929 atribueixen al
 Comitat de l'organització de la Festa Major no solament no
 però amb la guerra-vull dir després de la guerra- sinó , en el
 clima de desert associatiu que coneix la post-guerra- , el concurs
 d'antitats como el Cassino es feien gaire bé imprescindibles. Preci-
 sament això va ser molt probablement la única raó peerquè no fossin
 prohibides acabada la contesa: tenien un paper local a jugar. I que
 això és així ens ho demostra el fet que al final de maig de 1939
 "La Pau" i "El Casino" amb el Casino anaven al local
 de la Festa Major de la "pau". Ve't aquí el Programa
 de festes...

Programa General de Fiestas

Sábado día 27

A las 7 y media. — Rápido general de Compañías anunciando la Fiesta.

A las 9 y media. — Gran sesión de CINE en el local cine del Casino de España.

Domingo día 28

A las 9 y media. — **OFICIO Solemne** en la Iglesia Parroquial acompaña-
 do por la Orquesta LA PRINCIPAL de San Feliu de
 Guixols, con asistencia de las dignas autoridades civiles
 y militares y las organizaciones de la F. E. T. y de las
 J. O. N. S. con sermón a cargo del elocuente orador sa-
 grado Rdo. D. Joaquín Domingo encargado de esta
 Parroquia.

A las 11 horas. — **GRANDIOSO DESFILE** en el que tomarán parte a-
 demás de las fuerzas militares destacadas en esta loca-
 lidad, las escuadras de Milicias, Jerarquias de la F. E. T.
 y de las J. O. N. S. el cual será presidido por las prime-
 ras autoridades provinciales y locales.

A las 11 y media. — Descubrimiento de una lápida en el paseo de la
 Victoria con el último Parte de Guerra y seguidamen-
 te otra en la Plaza de España a cuyos actos asistirán los
 Excmos. Sres. Gobernadores Civil y Militar de la Provin-
 cia.

A las 12 horas. — **Selecta audición de SARDANAS** en la Plaza de
 España a cargo de la reputada Cobla LA PRINCI-
 PAL de San Feliu de Guixols.

A las 15 y media. — **Interesante prueba CICLISTA** reservada para
 principiantes recorriendo veinte vueltas en el circuito-pis-
 ta de la localidad.

A las 16 horas. — **FUNCIONES RELIGIOSAS** en la Iglesia Parroquial
 con solennes Vísperas y Completas, continuándose el
 Mas de María.

A las 17 — **Escogida sesión de CINE** en el Cine de España
 proyectándose la extraordinaria película directa en es-

que presenta Miguel Ligero, dirección de Benito
prop. **BUMBO AL CAIRO** la super-producción
FELIPE DERBLAN y PRIMER CONGRESO de la
Sección Española del F. E. T. de las J. O. N. S.

A las 18 horas.— **Seleccionada audición de SARDANAS** en la Pla-
za de España por la cöbla **LA PRINCIPAL S. Felju**

A las 19 " **GRAN BAILE** en el Salón de Fiestas del Casino España.

A las 22 y media **Selecto CONCIERTO** en el Salón Café del Casino de
España a cargo de la orquesta **La Principal de San
Felju de Guixols.**

A las 23 y media **LUCIDO BAILE** en el Salón de Fiestas del Casino Es-
paña amenizado por la Orquesta antes mencionada.

Lunes día 29

A las 9 y media.— **Solemnes Funciones Religiosas** en la Iglesia Par-
roquial con **OFICIO cantado.**

A las 12 horas.— **Extraordinaria audición de SARDANAS** en la
Plaza de España a cargo de la aplaudida Cöbla **La
ARTISTICA de Vidreras.**

A las 15 " **Interesante Partido de FUTBOL** entre el F. C.
Llagostera y una potente selección de las **Fuer-
zas de Artillería** destacadas en esa localidad.

A las 16 y media.— **Seleccionada sesión Cinematográfica** en el Cine
España.

A las 17 y media.— **Selecta audición de SARDANAS** en la Plaza de
España por la celebrada cöbla **La ARTISTICA de
Vidreras.**

A las 19 horas.— **Lucido BAILE DE GALA** en el Salón de Fiestas del
Casino de España a cargo de la Orquestina **La AR-
TISTICA de Vidreras.**

A las 22 horas.— **Escogido CONCIERTO** en el Salón Café del Casino
España a cargo de la Orquesta **LA ARTISTICA de
Vidreras.**

A las 23 y media.— **LUCIDO BAILE** en el Salón de Fiestas del Casino
España, amenizado por la Orquestina antes mencionada

3.2. Finançament. Vida econòmica. Reunida la societat en Junta general de socis el dia 18 de gener de 1891, es va acordar per unanimitat l'adquisició per compra del terreny necessari per tal ~~d'edificar-hi~~ ^{de construir-hi} un edifici per a l'instal.lació del Cassino, i va quedar nomenada una Junta batejada amb el nom de "Junta Constructora", composta de cinc membres. Una setmana després, discutides i acceptades les bases i condicions proposades per la Junta o comissió constructora, es va acordar la compra d'un solar que va resultar ser aquell en el qual encara avui està assentat el Cassino, solar que pertanyia a un particular de nom Antoni Romeu. Per majoria i en votació nominal, el dia 15 de febrer d'aquell any, ~~es va acordar~~ ^{la societat} l'adquisició d'aquell terreny. La "Junta Constructora" quedava facultada per a fer la compra del mateix pel preu de 10.000 ptes prèviament convingut amb el propietari(6). Deu mil pessetes a pagar en dues tongades, segons es va estipular ~~al contracte~~ a l'escriptura de venda, la primera als sis mesos de la data d'escriptura i la segona als dos anys.

De la informació que es desprèn de les actes es dedueix clarament que les considerables despeses que ocasionà la compra del terreny i la construcció del local es van fer front a base de l'emissió, per part de l'entitat llagosterenca, d'obligacions. Cal recordar que una entitat que demana diner a préstec mitjançant l'emissió d'obligacions fixa, d'acord amb els seus propis estatuts i el codi de comerç, les condicions de subscripció, l'interès i els terminis d'amortització a què es sotmetran les dites obligacions. Els compradors de títols es converteixen en acreedors d'aquesta entitat, de la qual reben, en teoria, una retribució fixa.

Des del seu començament com a entitat, al Cassino Llagosterenc la figura de l'"obligacionista" ~~no que us he ben jurat, no havia sentit mai a dir o vist escrit abans de llegir-ho a les actes del C. L. L.~~ (esdevé important. De fet, en teoria econòmica ortodoxa, l'obligacionista és pagat independentment del resultat de l'acti-

En la villa de Lagostera a los veinte y siete
 de Junio de mil ochocientos noventa y siete
 Constituida la Junta Directiva de esta
 sociedad, "Casino Lagosterense", en sesion extra-
 ordinaria de primera convocatoria en el salon
 capitular de la misma bajo la presidencia
 de D. Arturo Rissach, los individuos Jaime
 Font, Jaime Cruz, Jose Carbo, Emilio Fari-
 as, Pedro Barti, Balbino Ballmajo y Pe-
 dro Collell secretario, asistentes tambien los
 individuos de la Junta Constructora que
 firman el presupuesto de gastos ordinarios
 para el segundo semestre del presente año; y
 siendo las tres horas de la tarde hora resac-
 ada, el Sr. Presidente declaró abierta la se-
 sion.

Luego la Junta Directiva hizo el presu-
 puesto de gastos ordinarios para el segundo
 semestre de este año y despues de examinado
 y aprobado por la Junta Constructora, copia-
 do literalmente es como sigue.

Presupuesto de gastos ordinarios de la Junta Directiva
 del "Casino Lagosterense" para el segundo semestre de mil
 ochocientos noventa y siete. D.

Titulos	Conceptos que se expresan	Pesetas	Cen.
Numero	Contribuciones y recomposiciones		
	Contribuciones - - - - -	100	
	Recomposiciones de muebles - - - - -	150	
	Suma - - - - -	250	

Epitulos	Conceptos que se expresan	Pesetas	Cen
segundo	Dependientes y empleados		
	Sueldo del Secretario Contador	150	
	id. del conserje	875	
	id. de tres dependientes diarios	855	
	id. de dependientes extraordinarios	200	
	id. del dependiente semanal	125	
	id. del Recaudador	100	
	Suma	2,305	
tercero	Alumbrado y lumbrere		
	Instalacion de gas acetileno	750	
	Carburo de calcio y demas efectos	500	
	Carbon	175	
	Bujias	5	
	Suma	1,430	
cuarto	Biblioteca		
	Suscripciones de periodicos, ilustraciones, obras, encuadernaciones y demas	190	
	Suma	190	
quinto	Diversiones y recreos		
	Bailes, conciertos corales e instrumentales y veladas literarias	1,680	
	Hoapes y dominos	200	
	Suma	1,880	
sexto	Material de Secretaria		
	Por papel, libros impresos, papel timbrado, timbres, sellos etc. etc.	375	
	Impresion de libritos de Reglamentos	100	
	Suma	475	
ultimo	Muebles y servicio de Cafe		
	Por compra sillas Viena	500	
	Servilletas	30	
	Cortinajes	250	
	Suma	780	

Capitulos	Conceptos que se expresan	Pesos	Cent.
Octavo	Imprevistos		
	Por gastos que no se hayan fijado en los anteriores capitulos o de ficencia en alguno de los anteriormente descritos		
	Suma	350	
	Suma total de los conceptos de todos los capitulos	350	
		7,660	

Resumen

Capitulo 1º consta de ped.

				Pesos	Cent.
id.	2º	"	"	250	
id.	3º	"	"	2,305	
id.	4º	"	"	1,430	
id.	5º	"	"	190	
id.	6º	"	"	1,880	
id.	7º	"	"	475	
id.	8º	"	"	780	
				350	
			Suma total	7,660	

Con arreglo a la Condicion 1.ª del articulo del vigente Reglamento, queda examinado este presupuesto de gastos ordinarios por la Junta constructora constituida en sesion con la Directiva en el dia de la fecha, y para que asi conste, lo firman los presentes, en Secretaria del Casino Lagosterense a 27 de Junio de 1891

Junta Directiva firmados y rubricados, Arturo Biscech, Jaime Font, Emilio Carinas, Jaime Cruz, Pedro Barti, J. Carbo Ribot, Rabino Ballejo y Pedro Mell. De la Junta Constructora firmados y rubricados Fran. Borrell, Guillermo Valmana,

En la villa de Lagostera a los ocho dias de octubre de mil ochocientos noventa y siete.
Constituadas las Juntas Directiva, Constructora y Revisora de Cuentas de este Casino Lagosteren en sesion extraordinaria de primera convocacion en el salon Secretaria de la misma Sociedad y a la presidencia de D. Arturo Pissach los ahes, Jaime Font, J. Cruz, J. Carbo, E. Farinas, P. Barti, E. Ballmajo, C. Font, G. Palmania, J. Wadi Pijoan, A. La, P. Brias, J. Abelli, J. Wadal, Pedro Weiro y acordando de Secretario de Actas el de la Directiva se suscriben siendo las nueve y cuarto horas de la noche el Sr. Presidente declara abierta la sesion.

Acto seguido pone en conocimiento de las Juntas constituidas, que la Directiva en sesion extraordinaria de fecha siete del que cursa, acordó proponer a las mismas que para la inauguracion del alumbrado de gas acetileno que se verificara el dia diez del actual, se celebre sesion de Junta General y que asistan a la presidencia de la misma estas tres juntas e invitando a este efecto a los Sres. Alcalde, Juez municipal y a la comision que en fecha treinta de Noviembre ultimo fue nombrada para facilitar datos a la Directiva, referentes al gas acetileno. Las Juntas constituidas aprueban esta proposicion y seguidamente se acuerda convocar a la Sociedad en sesion magna de Junta General para las ocho horas de la noche del dia indicado, en el salon "Cafe" del Casino, al objeto de inaugurar el alumbrado mencionado y en la cual el Sr. Manuel Marquez director de la instalacion en esta Sociedad dara una explicacion mas o menos extensa del

de gas acetileno y aparato de este Casino.
 Acto seguido, vistas las pruebas del alumbrado
 por el gas, cuyo aparato es de invención del Sr.
 Manuel Martínez, y no cabiendo duda que
 ha llevado buena dirección en la instalación
 de esta Sociedad y en lo cual ha demostrado
 una vez más el buen celo e interés que tiene
 por este Casino el Sr. Meritado, se acuerda por
 unanimidad de los presentes, tributarle el
 ras expresivo voto de gracias y hacerlo constar
 en el acta de esta sesión de la cual se
 hará lectura en la Junta General que se
 celebrará al efecto de la inauguración.

Seguidamente para conocimiento de la
 Junta Constructora, el Secretario de Actas da lectura
 de un acuerdo tomado por la Junta Directiva
 en sesión de fecha primero del actual, el que
 copiado literalmente es como sigue: =

Acto seguido se pone en conocimiento de la
 Junta Directiva que en fecha de ayer según
 constancia queda en caja un capital de mil seis
cientos diez y seis pesetas noventa y seis centi
mos, viniendo obligada la Junta según la con-
 dición segunda del artículo setenta y dos, a entregar
 a la Junta Constructora los fondos que con-
 dere sobran. La Directiva, no sabiendo exacta-
 mente el importe de los gastos del aparato, e
 instalación del alumbrado de gas acetileno, y
 fin de poder atender a estos pagos que en bre-
 ve deberán hacerse acuerda no entregar ningún
 fondo a la Junta Constructora pero ponerle
 en conocimiento que a mediados del mes de
 noviembre próximo se entregará a esta Jun-
 ta todos los fondos de que pueda prescindir.

vitat de l'entitat, a diferència dels accionistes que passen a ser membres de la societat. Doncs bé, en aquests moments jo no conec amb exactitud els tractes que va fer la societat amb els seus obligacionistes, però dona tota la impressió, de vegades, que es tractava més aviat d'accionistes, ja que intervenien activament en tot el relacionat amb l'economia del Casino, començant per tot el referent a la construcció del local i les seves quantioses despeses.

El dia 27 de febrer de 1897, deu socis del casino presentaven una lletra signada per ells i que havia de portar cua. Demanaven a la Junta Directiva que quedessin exposades al públic les xifres, els comptes generals amb els corresponents comprovants, d'acord amb l'establert al reglament del centre. Els deu socis de número en qüestió es mostraven alarmats de l'^(sic) "enorme suma de unas noventaicinco mil pesetas" (95.000 ptes.) que "vox populi" deia que havia costat la compra del solar i la construcció de l'edifici. Reclamaven transparència en els comptes. Dona la impressió que tot primeres va voler tapar la gravetat de l'assumpte, però que al final ja no va ser possible. Els socis abans esmentats van tornar a la càrrega un mes més tard exactament: no creien suficient ni adequada la resposta que havia donat la Junta. No troben "conformes" els comptes presentats per la "Junta Constructora". Aquests comptes no especifiquen -afegeixen- el número d'obligacions amb què compta la societat. No queda clar el lligam entre la Junta Constructora i el contractista d'obres, que reb, firmen 32.500 ptes. ~~per~~. Es queixen també de qüestions formals, requisits imposats per la Junta com per exemple l'imperatiu d'anar individualment a revisar comptes i no en grup, abús de autoritat venen a dir. Per tot això demanen a la Junta una prolongació del termini per a examinar comptes, i que sigui ^{exposada} ~~oferit~~ als socis la contrata o contrates del contractista Miquel Mundet i dels altres contractistes.

Finalment a la sessió del 10 d'abril d'aquell any de 1897 es produeix la crisi total: dimiteixen la Junta Constructora (la dimissió és aprovada per majoria de vots), la Junta revisora de Comptes (dimissió també aprovada per majoria de vots) i la mateixa Junta Directiva, de la qual n'es aleshores president Francesc Mató.

MA

N

LP

Per 53 tres vots contra 2 queda aprovada la dimissió de la Junta Directiva. S'anomena aleshores una comissió gestora provisional, presidida per ^(un) president accidentat, Artur Rissech.

Normalitzada la situació interna i amb un nou president, Frederic Vilà, afloren els problemes econòmics. La Junta exposa la necessitat d'un ajornament del pagament dels crèdits dels contractistes, "pues esta sociedad no cuenta con fondos ^(cobranza) para cubrirlos" (29-III-1902). El pressupost anual aprovat per aquell any és de 14.300 ptes. El vint-i-quatre d'abril següent va ser aprovat en Junta extraordinària un article únic que venia a incorporar-se al reglament de l'entitat i que establia que si després dels cinc anys prescrits la Societat "no cuenta con fondos suficientes para cubrir los créditos que tenga pendientes con aquellos que han proporcionado materiales, servicios o trabajos para la construcción del edificio de su propiedad, podrá la Junta Constructora pactar con dichos acreedores la fórmula o manera de efectuarlos el pago y prorrogarles el plazo, sin detrimento de los intereses de esta Sociedad". Amb aquesta reforma ja hi estaven d'acord els socis acreedors, els quals havien prèviament arribat a una entesa amb la Junta Constructora del Casino per, si oc cas s'aprovava l'article en qüestió, pagar ^(durant 1303) una manera escaionada tots els ~~acreditats~~ ^(als quals) acreedors, començant per aquella ^(la) Societat deu menys diners. Els dos socis acreedors més importants, els hereus de Miquel Gundet i Josep Corominas i Coris, el crèdit del qual passava a favor de Fore Trias, s'avenien a cobrar en un termini de cinc anys més.

Passen uns quants anys i ^(encara) el 1902, la societat no està al corrent del pagament dels crèdits de les obligacions, això que s'havia implantat un impost sobre el joc ^(la) sessió del dia nou de desembre de 1902, el soci Gerard Coris cedeix un augment de la cuota mensual de 70 cèntims en què es trobava fins a una pesseta, i que l'augment de trenta cèntims passés directament a la Junta Constructora per al pagament de crèdits d'obligacions. Inicia aleshores un acurat debat entre partidaris i no partidaris de l'augment. Ja més després, en sessió general extraordinària de 5 de gener de 1903, la proposició d'augment de 30 cèntims de cuota per pagar els obligacionistes

 nistes és rebutjada per 69 vots contra 19. La votació de la reforma sobre l'arrendament de la consergeria va donar un resultat afirmatiu per 57 a 21. Finalment va sotmetre's a votació la proposta que les obligacions fossin transmissibles i que la possible transmissió només pogués efectuar-se a socis de la Societat. Només podien votar els obligacionistes. El resultat va ser de 51 vots favorables contra 3. La proposta es va, doncs, aprovar. L'elecció de conserge es va fer el 13 de febrer següent. ~~Votaven~~ els socis; i suposo que els candidats a la plaça de conserges també havien de ser-ne.

La societat continuava adeutant una suma considerable als dos principals acreedors (hereus de M. Mundet i P. Trias), i a més era una necessitat la construcció del teatre. Es va parlar aleshores de sol.licitar un préstec de quatre o cinc mil duros al Banc Hipotecari, que oferia bones condicions. Per tot això calia l'establiment d'una hipoteca sobre l'edifici de la Societat. Un soci, Lluís Soler es va oposar en el curs d'aquella sessió de la Societat de data 11 de juny de 1903 a la hipoteca si no es donava una garantia als obligacionistes. Aquests estaven escamats, sobretot els que tenien més nombre d'obligacions; la Junta els havia demanat per boca del seu president, Manuel Martínez (19-II-1903) que renunciessin al "persibo(sic) de intereses de obligaciones, sustituydo por amortización aplicando a ello el capital que los intereses anuales representan". Per unanimitat s'havia acordat al terme d'aquella reunió amb obligacionistes que una Comissió gestonaria particularment amb els tenedors d'obligacions la renúncia abans referida.

 Tornant a la sessió d'onze de juny, com que només hi ha la veu discordant del soci esmentat, s'acorda anar cap a l'establiment de la hipoteca sobre l'edifici. S'intentaria també que l'emprèstit amb el Banc Hipotecari servis per pagar els deutes concrets per construcció de l'edifici "para emplear lo sobrante junto en el producto de la suscripción de compra de localidades (es refereix aquí a les localitats per al futur teatre, que les famílies de socis podien "comprar") (...) para la construcció del teatro y otros locales proyectados".

De fet la il.lusió per la construcció del teatre és molt gran; l'1 de juliol va ser presentat el reglament -molt complet per cert- del teatre de la Societat. En sessions següents s'hi feren algunes esmenes, essent finalment aprovat.

El dia de novembre del mateix any es ~~1903~~ reuneix la societat en junta general d'obligacionistes. Un grup d'aquests presentava una proposta alternativa a l'oferta per la Junta el dia 19 de febrer. Aquesta proposta consistia de propostes noves establides: 1) els obligacionistes cedien els interessos que havien vençut pel novembre de 1902 i 1903. 2) A partir de novembre de 1903, les obligacions devesarien només l'interès anual del 4%. 3) aprovades les dues propostes anteriors, la Societat encara obligats des de 1905 a començar l'amortització de les obligacions, i si això no fos així, els obligacionistes podrien dissoldre les despeses generals de la Societat, amb la Junta Constructora. 4) Si que quedés salvaguardat el compromís contret amb ells. 4) s'augmentava la quota dels socis fins a una pesseta mensual, del temps que convingués.

Val a dir que la gestió acordada el 19 de febrer, arran d'una proposta de la Junta, havia donat per resultat l'acord de 193 socis obligacionistes visitats per la comissió encarregada, tenedors d'unes 430 obligacions, els quals s'havien ~~adherit~~ adherit a cedir els interessos d'elles "para que se invirtieran en la amortización de las mismas y que con seguridad se habría obtenido muchas más adhesiones...".

El problema d'acceptar les propostes transcrites, venia dels obligacionistes que tenien un nombre gran d'obligacions -més de vint, p. ex. Aquests van intentar fer que una modificació del Reglament del Casino en el sentit que l'ingressaria el poder de decisió els ~~obligacionistes~~ tenedors de les obligacions. Evidentment la cessió dels interessos de 1902 i 1903 els resultava més "gruosa" que als altres. En veure que la voluntat de la majoria d'obligacionistes els és adversa i que una seva instància-ultimatum, molt dura, de 12 de novembre de 1903 a la sessió d'obligacionistes del dia següent, recondueixen la seva acció al terreny judicial. El President de l'entitat reb-

en efecte, una cèdula del Jutge Municipal en data de 7 de desembre de 1903, en la qual se'l citava a judici de conciliació per tal de pagar els crèdits de les obligacions de les dues anualitats vençudes de 1902 i 1903 "y además para que se garantice en las obligaciones con el edificio propiedad de la Sociedad". Els que promouen la querrela són Antoni Domènech i Puig, Jacinta Bordas i Garriga (vidua Mundet), Joan Mundet ó Bordas, Joaquim Trías i ~~Ball~~ Ball-llovera, Narcís Verdaguer i Gotarra, i Lluís Soler i Llor, consort de ^{Engràcia} Esteva i Bassets.

La Junta, en ~~la sessió~~ ^{la sessió} sessió de socs de 8 de desembre de 1903, informa d'aquest fet, i ~~els~~ ^{els} assistents acorden fer una altra reunió un cop se sàpiga el resultat de l'acta de conciliació, "pudiéndose aplicar en su caso la penalidad que se crea oportuna a los señores socios que demandan a la Sociedad". I aquí comença una discontinuitat en els llibres de sessions de l'entitat, raó per la qual no sabem com va acabar l'assumpte que oposava els grossos ^{acreedors} obligacionistes o accionistes de la societat, amb la resta de membres de la mateixa.

3.4. Els objectius de l'entitat: esbarjo i instrucció.

Aquests fins no representen cap originalitat en sí: la gran majoria de societats dels Països Catalans no tenien atre lema al segell ~~de la societat~~ o expressament indicat al primer article del Reglament. En tot cas, l'interessant és veure en cada cas si i com s'acompleixen aquestes finalitats instructives, culturals i recreatives. Hi ha, a més, una altra gran finalitat implícita de l'existència i funcionament d'entitats com el C. Ll.: el foment de les relacions inter-humanes, el conreu de formes diverses de sociabilitat, algunes d'elles periòdiques, rituals com és ara el ball, l'organització ^{o participació en} ~~de les festes locals~~, etc.

Es important de veure el tipus de publicacions periòdiques i no periòdiques que hom podia llegir al Cassino. El set de novembre de 1895 la Junta acorda subscriure's al diari o "ilustración intitulado "Crónica de la Guerra de Cuba" pagando de momento los veinti-cinco números ya publicados, importando pesetas dos, con cincuenta céntimos".

Poc després, la Societat acorda subscriure's per un trimestre (acta 30-XII-95) als diaris següents:

"El Imparcial"	de Madrid
"El Globo"	-
"El País"	-
"La Ilustración Española y Americana"	-
"La Publicidad"	de Barcelona
"La Vanguardia"	-
"La Ilustración Artística"	-
"Boletín Oficial de la Provincia"	de Girona
"La Dépêche"	de Tolosa
"Las Dominicales del Libre Pensamiento"	Madrid
"Diario del Comercio"	
"La Lucha"	de Girona

Aquesta darrera subscripció en comptes de "El Correo de Gerona". Aquests abonaments no són sempre llargs. Per exemple, "El Globo" de Madrid deixa de rebre's al terme del trimestre següent, i en canvi comença la subscripció a:

"La Lealtad"	de St. Feliu de Gu.
"El Noticiero Universal"	de Barcelona

Cadascuna per un any (acta i-I-96).

El 27 de Juny de 1897, el Casino de Barcelona

també subscriu

De fet la partida de Biblioteca (subscripcions de periòdics, il.lustracions, obres, encuadernacions, etc) és-almenys al pressupost de despeses ordinàries del C. Ll. per al segon trimestre de 1897: acta 27-VI-1897) - molt reduïda i minça en relació a d'altres partides com diversions. En efecte, només 190 pessetes d'un total semestral de 7.660 ptes, és a dir ni tan sols el 2,5 % del total.

Pel juliol de 1897 es pren l'acord d'abonar-se a

"El Diluvio" de Barcelona

en les seves dues edicions, per un semestre. L'entitat compra ^{també} el Album de Barcelona a la vista.

En començar el any següent, a més de totes les publicacions periòdiques ^sementades i de què no s'ha donat de baixa, el Casino està subscrit a

"El Distrito" ("Farnense"?)

"Lo Regionalista"

"La Lectura Popular"

"Boletín (de la) Industria Nacional Corcho-taponera"

N En acabar 1901, el casino fa un "pedido" de llibres ben important, si tenim en compte la xifra relativa del pressupost citat més amunt: 328,5 ptes. I a principis de 1902, l'entitat deixa la subscripció de "La Lucha" de Girona, i en comença una amb "El Correo de la Tarde", de la mateixa ciutat. Acorda, així mateix, continuar les subscripcions dels diaris i revistes següents: "Ilustración Española y Americana", "Ilustración Artística", "La Dépêche", "El Heraldo de Madrid", "El País", "El Diario del Comercio", "La Publicidad", "La Vanguardia" i el "Boletín Oficial de la Provincia de Gerona". Un any més tard el diari també està subscrit al "Correo de la Tarde" (?), segons consta en l'acta de 7-I-1903.

Almenys als anys relatats aquí, no és gens corrent la celebració de conferències culturals o polítiques al local de la societat. De fet, segons acord de finals de novembre de 1898, no hi ha res que n'impedeixi la promoció. La sessió de Junta de vint de gener de 1902 autoritza Emili Clarà perquè faci una con-

ferència escolar "poniendo todos los objetos que necesite y que se hallen dentro de la Sociedad, pero que visto el estado precario que atrabiesa(sic) la misma no puede proporcionarle la orquesta que deseara para amenizar dicho acto".

No es gens corrent durant aquests primers anys de la vida d'aquesta societat trobar a les sessions adhesions de la mateixa a esdeveniments, persones o moviments polítics i culturals del país. En tot cas, notícies puntuals com l'acord de Junta directiva del sis de febrer de 18 mil vuit cents noranta sis de "por unanimidad comprar las obras de D. Odón de Buen siguientes: Tratado de Zoología, Tratado de Geología y Tratado de Botánica. Todos encuadernados en tela", posa de manifest tendències no precisament clericals. Més polèmic i no tant ~~tant~~ a l'unison sembla haver estat la decisió (2-VIII- presa arran de la recepció d'un imprès ^{de part} ~~de part~~ de la "Comissió Executi-⁹⁶ va de l'Homenatge a Verdaguer", "en que interesando a los sentimientos de patriotismo y filantropía de esta Sociedad se pide que ya dando una velada, ó abriendo una suscripción en esta Sociedad, se procure por dichos medios recaudar lo posible á beneficio dle padre Verdaguer, el más desgraciado, dice, y grande de los genios de Cataluña..."

Segons el president Francesc Mató "si bien serían muy dignos de atender los propósitos de dicha comisión, lo sería también mucho que en época de crisis industrial se procurara por los medios indicados recaudar lo posible para quien estuviera falta de trabajo, ó por falta de salud imposibilitado para procurarse los medios de subsistencia".

El secretari Rissech, tot assentint a l'expressat pel president, afegeix que "si bien considera muy mucho que la situación del padre Verdaguer debe ser precaria, y que por esto y por ser Verdaguer una de las primeras figuras en las letras patrias, estaría deseoso de que por los medios indicados por la Comisión Ejecutiva del Homenaje a Verdaguer, se llevaran a cabo tan loables propósitos, considera que antes que todo debe esta Junta atender lo prevenido en el vigente Reglamento. El artículo primero dice que esta sociedad es ajena

WWW

na á toda tendencia política y religiosa, y ténganse en cuenta las
serias discusiones sostenidas por significados periódicos liberales y
católicos en poco tiempo atrás sobre el padre Verdaquer, y tal vez compr
prenderá esta Junta que los fines indicados por la Comisión dicha
pueden contener indirectamente religión o política; si así ~~fuera~~
RUBRA& fuera-acaba Kissech- no podemos secundar los apropósitos de
esta Comisión". Aquesta ~~idea~~ ^{opinió} és la que ~~s'impone~~ ^{predomina}, i no hi ha adhesió ni
 recolzament.

Per aquest temps la preocupació per fer-se amb una Biblioteca sembla fer-se una mica més gran. La Societat té l'intenció de demanar al Ministeri de Foment la concessió d'una Biblioteca (?); sembla que aquest dóna facilitats; per millor assabentar-se'n s'acorda entrar en comunicació amb l'Ajuntament (6-I-1897).

Fem ara una repassada a l'activitat cultural, força migrada, de l'entitat ^{per} aquests anys vint i trenta. El 14-III-1922 la Junta del cassino acorda subscriure's a l'edició de Tirant lo Blanch, feta a la casa Viader de St Feliu de Guixols. Per cert que el mestre Abelard Fàbregas es dona per aquells dies de baixa per absentar-se (sessió 14-XI-1922). Com se sap, per aquesta època la relació amb les "escoles Graduades" de la via és amical i força intensa, degut sobretot a la personalitat de mestres com l'esmentat i sobretot Julià Cutiller o Cutillé - ho trobem escrit d'ambdues maneres. Les escoles graduades tenen una secció d'aficionats, de nom "Joventut", a la qual el cassino dóna permís per a representar als seus locals el drama "Com les olives", alternant amb les projeccions de cine. El 16 de gener de 1923, segons les mateixes actes, es dona permís a Cutiller perquè els seus nois facin la representació dels "pastorets"; deu mesos més tard Cutillé demana recolzament moral i material per al escola de declamació del Club Esportiu Llagostera, que ell presideix. La Junta aprova una fórmula de col.laboració amb aquest club i les seves activitats (27-XI-23). Més tard serà el mateix cassino que tindrà una companyia (sic) de teatre, la qual posarà en esc ena - o almenys així es dona a entendre als registres de sessions (13-I-25) - el drama "El fill", amb la col.laboració de dues actrius de Barcelona. No sabem si aquesta companyia té a veure amb l'escola de declamació que hi actua quatre anys més tard (acta sessió 19-III-29).

Ara parlem una mica de la vessant cultural hemerogràfica i de la biblioteca. D'aquesta cal fer constar que a la fi dels anys 20 i primers anys trenta es fa un esforç considerable per a fer-la útil. Ja al segon trimestre de 1923 s'havia acordat de construir un armari per a endreçar els llibres. Es nomenen ^{en} successives ^{ocasions} persones per a les comissions de biblioteca. Cutillé n'és un, fins a maig de 1933. L'assemblea general del 27-I-1935 acorda "donar un impuls a la biblioteca reorganitzant-la i posar en pràctica aquelles solucions que es creguin

NECESSÀRIES PER FOMENTAR L'ASSISTÈNCIA A LA MATEIXA". Indiquem, per acabar ^{amb} les referències a Cutillè que la sessió general de socis de 25 de gener de 1953 acordà, sense cap vot en contra atorgar al mestre el títol de president d'honor i de mèrit de l'entitat.

Ja hem comentat l'adquisició del Tirant lo Blanch; l'entitat també adquirirà en aquests anys 20 i primers 30 alguna obra sobre la guerra d'Àfrica; es subscriu a la col·lecció de la Història Nacional de Catalunya. El 28-II-1928 la Junta acorda la subscripció a la Historia Universal del Proletariado. Més tard es subscriu a obres com La vida desconocida de Jesucristo, Sesenta dies en Rússia, els 17 toms de les obres de Vicenç Blasco Ibàñez, i els toms de les Monografias Històricas, així com (15-I-1929) el Llibre d'or del fútibol Català, mentre que dos anys més tard s'acorda la subscripció a la col·lecció de toms de la Història Universal i de la Geografia Universal de la casa Gallach; i per l'abril de 1932 el soci Jaume Barnés mereix el reconeixement de la junta arran d'un gest: l'entrega o lliurament de 78,20 ptes amb destí a la Biblioteca (el 10 % del valor dels rebuts de les assegurances de què aquest senyor devia ser representant, ...). Subscripció també a les edicions "Tot Vent" i

Quant a les revistes que es llegeixen a la ^{"Històries curtes"} societat aquests anys 20 i 30, no n'he trobat cap inventari. L'entitat està abonada (o bé n'ha estat) a les següents revistes o diaris: "El día gráfico" (gener 25), "Bella Terra" febrer 25 (per sis mesos), "Stadium" (desembre 1928). El juliol de 1930 es renova la subscripció a "La Esfera" i a la "Depêche". Pel desembre de 1933 quinze socis demanen que sigui completada la premsa periòdica amb la recepció dels òrgans obrers "Adelante", "El Socialista" ó "Solidaridad Obrera". S'acorda satisfer en part la demanda: es fa l'abonament a "El Socialista" i també a "Luz". Pel novembre de 1935 el cassino es dona de baixa de "Corcho y tapones", i també per les mateixes dates es demana, i es concedeix, que "El socialista"

"El socialista, murri, sigui substituit per un altre titol de la capital de l'estat, "coliflor". A principi de 1937, la proposta de l'aire, en nombr de la Junta, s'acorda la subscripció a "Treball" y "Solidaridad Obrera". Això és el 21 de gener de 1937.

El 4 de febrer del mateix any en va rebre o es notifica haver rebut una lletra d'un grup local de socis, encapçalada per Josep Abras i Josep Xirgu perquè es fés la subscripció a "Solidaridad Obrera"...

En fi, per acabar aquestes notes indiquem que l'entitat "seuencista" en diverses ocasions s'entenia s'entenia local, la qual col.labora amb l'entitat central del camp del passiu. I que a finals de 1931, 4. Josep van dermaat un camp d'esports.

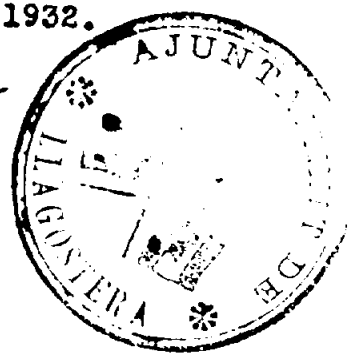
Tinguent coneixement de que , aqueixa Junta , en l'ultima sessió que va celebrar , v'acordar , no posar cap Bandera Nacional en el estatge social , el dia 14 del actual Abril , data de la commemoració de la proclamació de la Republica Española , a fi de prevenir las consecuencias que , tal acord podria portar , ja que es podria interpretar com a enemiga , eixa Junta , del Regimen en que vivim i que amb tanta satisfacció viu totom , prego a V. que , inmediatament , ~~no~~ contesti sobre la veracitat del mentat acord , a fi d'obrar en consecuencia i comunica-ro al Sr Gobernador Civil , el qual , en Circular recent te recordat amb gran eficacia , la celebració de tal fiada , no solsament per els particulars , sino per les Societats , además de que , aquesta Alcaldia , vol pludir tota responsabilitat , per qualsevol succés que pogués ocorre , a causa de l'actitud d'eixa Junta en merits del repetit acord ; de modo que , es precis, saber anticipadament , si aqueixa Societat , posará las banderas , el memorable dia 14 .

Visquin Vs molts anys .

Llagostera 9 d'Abril de 1932.

L'Alcalde.

J. Nadal

Rebut el duplicat
Llagostera 9 - abril - 1932.

President de la Societat - Casino Llagosterenc.
Present .

Arantamiento Nacional de la Villa de Llagostera.

El Excmo. Señor Gobernador Civil de la Provincia, en escrito del Reg. 18 S.I. Num 2411 dice a esta alcaldia lo que sigue:

En contestación a su escrito 26 de Octubre ultimo, en el que remite propuesta de renovación de Junta Directiva del "Casino España" de esa localidad, de acuerdo con la Jefatura Local de F.E.T. y de las J.O.N.S. informando favorablemente respecto de los antecedentes políticos sociales, religiosos y de franca adhesión al Glorioso Movimiento Nacional de sus componentes.- Oido así mismo el parecer favorable de la Jefatura Provincial del Movimiento y de conformidad con el mismo; he resuelto: Autorizar a dicha Sociedad, proceda a la renovación de su Junta Directiva en la forma a que se refiere su mencionado escrito de 26 de Octubre proximo pasado.- Le comunique a V. para su conocimiento y el de los interesados a quienes lo notificara en legal forma por conducto del Presidente de la entidad, haciéndolas presente las normas que les fueron comunicadas al autorizarse la constitución de la misma sobre cuyo cumplimiento velará esa alcaldia en la forma dispuesta en la expresada orden y demas efectos.- Dios guarde a V. muchos años. - Gerona 9 de Diciembre de 1942.- El Gobernador Civil. Firma F. J. Diaz Ticio- Hay una en tinta un sello que dice= Gobierno Civil de la Provincia= Gerona.

Lo que le traslado a Vd. para su conocimiento y efectos señalados en la pre-inserta comunicación de cuya notificación se servirá firmar la duplicada.

Dios guarde a Vd. muchos años.

Llagostera a 11 de Diciembre de 1942.

El alcalde.

Recibí

Llagostera a 12 de Diciembre de 1942.

Presidente de la Sociedad " Casino España "

Llagostera.

... ..
... ..
... ..

President

Secretary

1900

1900

1901

1901

1902 J. Sandra Carreras

Miquel Vidal

(21-10) F. Mató

Antoni Rissech

1903 (29-10-97)

1903

1904

1904

1905 (12-11-97)

1905

1906

1906

1907 (10-11-99)

1907

1908 (10-11-1900)

1908

1909 (2-11-1901)

1909

1902 ~~Manel Albert, gornal (7-1-1902)~~

~~Ben Capdevila~~

~~... .. (21-V-1902)~~

~~... ..~~

~~... .. (29-I-1903)~~

~~... ..~~

1910 (31-11-1902)

1910

1911

1911

1912

1912

1913 J. Còrcoles

1913

1914 J.

1914

1915

1915

1916

1916

1917

1917

1918

1918

1919

1919

1920

1920

1921

1921

1922

1922

1005
1006
1007
1008
1009
1010
1011
1012
1013
1014
1015
1016
1017
1018
1019
1020
1021
1022
1023
1024
1025
1026
1027
1028
1029
1030
1031
1032
1033
1034
1035
1036
1037
1038
1039
1040
1041
1042
1043
1044
1045
1046
1047
1048
1049
1050

3-I-1922: president, Ramon Bellvehi, bibliotecari, Miquel Amat Amat, tresorer, Pere Feixas, vocal, Enric Fullà, Ramon Borrell

El 23-VII de 1922 es elegit vice-president de l'entitat Joan Sauni Calvet.

8-I-1924: President, Lluís Roura, vice-president, Artur Roig, tresorer, Lluís Martíneli, vocals, Joan Bagué, Artur Jovanet, bibliotecari, Joaquim Balmanya, secretari comptador, Josep Miró.

El 22 de juny de 1924, Rafael Poch Busquets, Josep Mayol, Pere Soler, Miquel Coll i Marian Calvet són escullits per a la presidència, el primer, i altres càrrecs de la junta constructora que també s'anava renovant regularment.

~~3-I-1925~~
6-I-1925 : president, Màrius Sastre, vic. pres, Delfi Vendrell, tresorer, Isidre Pi, bibliotecari, Enric Bas, vocals, Lluís Companyó i Domènec Finazzi, secretari comptador, Josep Miró.

5-I-1926 : president, Delfi Vendrell
vice-pres. Joan Font, tresorer, Miquel Gar³⁰¹ra, bibliotecari, A. Benito Collell, vocal, D. Joan Puig, vocal, Domènec Finazzi.

4-I-1927: pres., Joan Font, vice-pres. Delfi Vendrell, tresorer, Miquel Rissech, vocals, Joan Costa, Domènec Altarriba, secretari d'actes, Benet Collell, bibliotecari, Frederic Verrié.

El 7-VIII-1927 són ~~nomenats~~ elegits, Vicenç Valls i Sebastià Gispert per a ocupar, respectivament, els càrrecs de vice-pers. i secretari de l'entitat.

3-I-1928: pres., Vicenç Valls, ~~tresorer~~, tresorer, Marcís Font, vocals, Joan Costa, Santiago Vila, Josep Roca, Secretari, Sebastià Gispert.

22-I-1929: president, Camil Llorinós, vice-president, Francesc Falivene, tresorer, Joan Carreras, secretari, Sebastià Gispert, vice-secretari, Agustí Coll, bibliotecari, Julià Cutiller, vocals, Santiago Vila i Josep Roca.

Del 16 d'octubre de 1928 endavant (fins al principi dels 50, data en què acaba la present investigació) les juntes successives són les següents. La data és la de la ~~assemblea que es celebra~~ primera reunió que presideixen cel. lehren:

16 d'octubre de 1928: president Vincenç Valls, tresorer, Narcís Font; Joan Costa; D. Altarriba; Josep Roca, Santiago Vila i Sebastià Gispert, aquest darrer secretari.

13 de gener de 1929: President, Camil Llinols, vice-president. F. F. Falivene, tresorer, Joan Carreras, secretari, S. Gispert, vic.-secre., Agustí Coll, bibliotecari, Julià Cutiller, vocals, Santiago Vila i Josep Roca

19 de gener de 1930 (presa de possessió): president, Julià Cutiller, vice-pres., F. Falivene, tresorer, Joan Carreras, bibliotecari, Angel Surias, que dimiteix el 21 de gener i és substituït per Enric Clara; vice-secretari, Agustí Coll, vocals, S. Vila i Arcadi Darder, secretari, Sebastià Gispert.

19-I-1932: president, Josep Creus, vice-pres., F. Falivene, Tresorer, Joan Carreras, bibliotecari, Ramon Vellvehí, vocals, Santiago Vila i Joan Soler, vice-secretari, Enric Masgrau i secretari S. Gispert

22-I-1933: president, Josep Creus, vice-president, Marian Calvet, tresorer, Francesc Riera, vice-president Enric Masgrau, vocals, Emili Morató i J. Soler, bibliotecari, Ramon Bellvehí, secretari, Joaquim Corominas.

19-I-1934: president, Ampeli Camós, vice-pres. M. Calvet, secre., Joaquim Corominas, vice-secretari, Narcís Nohé, vocals, Emili Morató i Anselm Xirgu, bibliotecari, Gumersind Pareta.

El 13-XII-34 dimiteix A. Camós per motius de salut.

20-I-35: President, Espiridión Vilallonga, vice-pres., Artur Roig, secretari., Robert Vidal, vicesecre., F. Nohé, tresorer, P. Capdevila, bibliotecari, G. Pareta, vocal, A. Xirgu i J. M. Pagès.

24-I-1936: president, E. Vilallonga, vice-pres., A. Roig, secretari, R. Vidal, vice-secre., P. Costa Clara, bibliotecari, ~~2013067224~~ Pelai

498

Feixas, tresorer, P. Capdevila, vocals, J. Capdevila i J. Pagès.

21-I-1937: President, J. Matas, vice-president, A. Coll, secretari, B. Roma, tresorer, L. Mestres, bibliotecari, P. Feixas, vocals, J. Vila i J. Capdevila, vice-secretari, P. Costa.

4.-Algunes conclusions obertes. El procés de constitució i d'arrancada del Cassino de Llagostera no difereix del seguit per moltes altres societats comarcals d'"esbarjo i d'instrucció" a casa nostra. Com a les més importants d'aquestes (7), ~~el~~ ~~la~~ construcció i embelliment, l'ampliació dels locals socials ve a ser una veritable inversió no només de diners sinó d'esforços i de sentiments col·lectius. El Cassino Llagosterenc és, doncs, una peça més d'un entrellat de complexa dinàmica: la xarxa educativo-cultural de les nostres comarques. Hem resseguit la seva estructura de funcionament intern al llarg de dotze anys (1891-1903), i la seva projecció vilatana i comarcal. A través d'aquest escorcoll massa condensat, hi hem detectat alguns trets generalitzables a moltes societats recreativo-culturals del Baix Empordà, Gironès, Selva... de començaments de segle. Són aquests trets -els següents (entre altres):

- a) -interclassisme
- b) -funció d'animació local (organització de balls, de la Festa Major)
- c) -societats bàsicament masculines
- d) -vehicles de cultura urbana, i com a tal marginen la cultura camperola "tradicional"
- e) -objectiu quotidià bàsicament de caire recreatiu
- f) -importància només relativa de la tasca de educació i culturització a través del servei d'hemeroteca, Biblioteca...
- g) -entitats obertes a l'establiment d'una escola per als fills de socis, sobretot
- h) -societats deslligades del control eclesiàstic i dels partits confessionals (potencialment laiques, per tant)
- i) -importants centres o plataformes de convivialitat i de sociabilitat entre la població de mode de viure i ocupació laboral semblant (en aquest cas, tapers)
- j) -centres privats legalment, però amb una claríssima vocació i funció pública (de cara a la vila, sobretot).

Conclusió i perspectives immediates de treball

4. POINTS I F DISCUSS IN MY LETTER

Documentació d'arxiu de la Cooperativa La Regeneradora

<u>Llibre d'actes</u>	de les sessions de la Cooperativa		23-I-1893/29-X-1903
=	=	=	30-X-1903/ 5-II-1908
=	=	=	13-II-1909/ 9-IV-1909
=	=	=	14-IV-1909/15-IV-1902
=	=	=	14-II-1922/ 15-II-1925
=	=	=	28-IV-1925/27-IV-1929
=	=	=	30-IV-1929/13-IV-1934
=	=	=	20-IV-1934/25-II-1938

Llibre de còpia de lletres de la Societat, de 17-I-1901 a
4-I-1917

Llibre d'actes de la Junta d'Ensenyament de la Cooperativa La Regeneradora des de 10-VII-1903 a 26-III-1931

Inventari Balanços 1940

Llibre d'operacions de socis de la Cooperativa La Regeneradora, des del balanç del primer trimestre de 1912 fins al tercer trimestre de 1937, tot inclòs.

La infraestructura cultural material(biblioteques, arxius i museus

483

GALZERAN, Salvador (entrevista): PUIGCERDA

GRUP EXCURSIONISTA I ESPORTIU GIRONI. Esborrany d'estatuts de setembre de 1919: biblioteca-local de l'entitat.

GEIEG. Llibre d'actes. Anys 40 (bibl del local social)

Llaostera, arxiu Municipal. Lligall Censo de poblaci3n 1930

ARXIU MUNICIPAL de Llagostera. Lligall Escuela Comarcal de 4 aulas, adjunta a las nacionales de la calle Garrotxa. Proyecto y antecedentes.

Lligall Casa de las Viudas

Lligall Escuelas, documentos, 1857

Lligall presupuestos escuelas 1959

Llibre d'actes de l'Ajuntament, 1889-1892

LLAGOSTERA, llibre de visites d'Inspecci3n. Escoles nacionals de..., anys 1933-1936 (consultats)

LLAGOSTERA. Cassino llagosterenc. Llibres d'actes de les Juntes, 1895-1898, 1898-1903, 1921-1928, 1928-1937

Id. Llibre d'actes Juntes extraordinaries, 1929-1954

Lligall Estatutos y Escrituras. C3pia de l'Escritura de Venda perp3tua.

LLAGOSERA. Coop La Regeneradora (cf. apartats dedicats a la Coop. per a les fonts documentals)

LLAGOSTERA, Libro de Actas de la Junta local de la enseanza. A3o ... 1915-1955 (primer llibre). A continuaci3n comen3a el segon llibre (Arxiu de les EE. nac. Llagostera).

LLAGOSTERA, Llibre de bateigs de la Parr3quia de Llagostera, 1899-1951

PALAMOS, Diari de Mn F3lix Parareda, rectoria de Palam3s (extractes d'un treball d'alumnes del CUG).

ARXIU-MUSEU de St Pere de Ripoll

RIFOLL: entrevista amb el conservador de l'arxiu St Pere, Eudald GRAELLS

BIBLIOGRAFIA CONSULTADAPERIODICS~~REVISTES~~ (Primera llista)

"A la lucha. Organo de la Federaci3n Comarcal de Juventudes Libertarias", Figueres (1937). (B.F.)

"Alba", Torroella de Montgrí (1931). (B.C.)

"Alt Empordà", Figueres (1917-1920). (B.C.)

"Acci3n Social Obrera", St. Feliu de Guíxols, col. incompleta, núms. de 1919-1927, 1928-1932. (A.M.S.F.)

"Ara", Palafrugell (1936-1937), 2a i 3a època. (B.C.)

"El Autonomista", Girona (1916-1917, 1922-1923, 1928, 1931, 1933-1934, 1938-1939). (A.M.G.)

"El Autonomista" ("Suplemento literario"), Girona (1902-1910, 1915, 1924-1935). (B.G.)

1918-
"L'Avi Muné", St. Feliu de Guíxols (1923). (A.M.S.F.)

"Baix Empordà"; Palafrugell, La Bisbal (1935-1936). (B.C.)

"Boletín de Educaci3n", Girona (1935). (B.G.)

"Boletín de Estadística Municipal", Girona (1915). (I.M.H.)

"Boletín de la Sociedad de Amigos del País de Gerona" (1918-1923).
(B.G.).

"Boletín Oficial de la Provincia de Gerona", Girona (1900-1906). (A.M.
G.)

"Boletín Oficial Eclesiástico del Obispado de Gerona", Girona,
(1900-1950). (A.D.G.)

"Butlletí de Sta Maria del Collell", Olot (1924-1929). (I.M.H.)

"Catalanitat", Girona (1910-1911). (B.G.)

"Cataluña Española", Girona (1935). (B.G.)

"El Catllar", Ripoll (1922). (I.M.H.)

"Ciutat Nova", St. Feliu de Guixols, nº 207-208-209 (A.M.S.F.)

"Confederación Nacional", Girona (1930). (B.G.)

"La Costa Brava. Sant Feliu de Guixols", nº extra, 1931. (B.G.)

- "El Defensor del Magisterio", Girona (1901-1906). (C.P.).
- "Delit. Setmanari Naiconalista", Ripoll (1917). (B.C.)
- "Despertar", Salt (1932-1934). (B.P.S.)
- "Diario de Gerona", Girona (1909, 1934-1936). (A.M.G.)
- "El Duende", St Miquel de Culera (1916). (B.F.)
- "Educación", Girona (1929-1935). (B.G.)
- "Empordà Federal", Figueres (1918, 1933). (B.C.)
- "Emporion", Torroella de Montgrí (1923). (I.M.H.)
- "L'Espurna", Girona, 1936. (B.G.)
- "L'Estalvi", St. Joan les Fonts (1917-1918-1919). (I.M.H.)
- "Front (Organ del PSUC), Girona (1938). (A.M.G.)
- "Gent d'Ara", Banyoles (1946). (I.M.H.)

- "Gerona CNT", Girona (1937). (A.M.G.)
- "Gerunda. Revista mensual de educación", Girona (1920, 1-27-1934)
- "El Gironès", Girona (1934).
- "Heraldo de Gerona", Girona (1924-1925).
- "Marinhada", Palamós (1914). (I.M.H.)
- "La Muntanya", Camprodon (1919). (I.M.H.)
- "Muntanyes Empordaneses", Llers (1923). (B.F.)
- "Nova Vida", Llençà (1922). (B.F.)
- "Nuevo Figueras", Figueres (1928-1930), (B.C.).
- "El Obrero para el Obrero. Boletín Mensual de la Asociación Obrera La Amistad", núms. 4 i 5., Girona. (B.G.)
- "L'Onada", St. Feliu de Guíxols, 1933 (B.G.)
- "El Pirineo", Girona (1940-1942). (A.M.G.)

- "Ploma i Llapis",Giorna(1918).(B.C.).
- "Poble de Salt",Salt,(1930-1932).(B.G.).
- "Proa.Setmanari d'esquerra",St. Feliu de Guíxols(1936).
- "El Programa",St. Feliu de Guíxols(1911).(A.M.S.F.).
- "El Puigmal",Ripoll(1910).(B.C.).
- "Recull",Blanes,(1935).(I.M.H.).
- "La Regeneración",Girona(1906-1912).(B.G.).
- "Renovaciòn",Llagostera(1917).(I.M.H.).
- "Revista d'Olot",Olot(1926).(I.M.H.).
- "Ripoll"(1913-1916).(I.M.H.).
- "La Selva",Llagostera(1911).(B.G.).
- "Los sitios",Girona(1949).(A.M.G.).

"Revista de Girona"(indexs),Girona

"La Selva"/,Sta Coloma de Farners(1949).(B.C.F.).

"Sembrador",Puigcerdà(1936).(I.M.H.).

"El Terrassà",Llençà(1932).(B.F.).

"La Tradició Catalana",Olot(1923).(I.M.H.).

"Tramontana",Castelló d'Empúries(1931).(B.F.).

"Triomf"(butlletí de la UGT),Ripoll(1937).(I.M.H.).

"La Veu Comarcal",Ripoll(1916).(B.C.).

"La Veu de l'Empordà",Figueres(1913-1916,1932,1935).(B.C.).

"La Veu de Port-Bou",Port-Bou,(1931).(B.F.).

"Vibraciones",Figueres(1937).(B.F.).

"Victors",Girona(1936).

"Acción Social Obrera", St Feliu de Guíxols, 1928, 1932

"Cereixtània", Puigcerdà, anys 1928-1936, Bibl. de Catalunya

"Butlletí Mensual del Grup Excursionista i Esportiu Cironi", d'abril 1920
a gener 1951.

"El Pirineu. Setmanari català d'informació", anys XIV-XVII, 1932-1935, Puigcerdà
(Biblioteca de Catalunya)

"Revista de Palafrugell", des. 1971, art. Josep Guilló i Roca

"La Veu de l'Empordà", 1935, art. de ~~Ramon Margineda Duran~~ Una obra altament
patriòtica. El museu de Geologia del senyor Ramon Margineda Duran

"Boletín Oficial Eclesiástico del Obispado de Gerona", Gerona, 1940-1941.
1942: nº extra de novembre (eclesiásticos morts guerra civil).

"The ... of ... (19...)"

"The ... of ... (19...)"

"The ... of ... (19...)"

"The ... of ... (19...)"

"The ... of ... (19...)"

"The ... of ... (19...)"

"The ... of ... (19...)"

"The ... of ... (19...)"

"The ... of ... (19...)"

"The ... of ... (19...)"

BIBLIOGRAFIA.

Llibres, fullets.

Ajuntament
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ Constitucional d'Anglès, Memòria...1932, S. Marquès, Girona,
1931.(B.G.)

Ajuntament Constitucional d'Anglès, Memòria...1930, Imp.S. Marquès,
1931.(B.G.)

Ayuntamiento de Figueras, Memoria justificativa de las reformas más
indispensables y de la conveniencia de emitir un empréstito muni-
cipal de 1.000.000 de ptas, Figueres, 1918(deseembre).(B.G.).

Ajuntament de Girona La Hisenda Municipal en 1930..., Masó, Girona, 1930
(B.G.).

Asociación de Periodistas de Gerona, Memoria...1915, Imp. Masó, Gi-
rona, 1916.(B.G.).

Asociación de Periodistas de Gerona ,Memorias leídas por José
Grahit Grau y Juan Gomis Llambías.Estados generales de cuenta
de 1917.Juntas directivas y listas de socios de la asociación y
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ del Montepío.1917, La Editorial Gerundense,
Girona, 1918.(B.G.).

Prudenci Bertrana. La col·lecció de pintures i dibuixos de la Diputació Provincial de Girona. Girona, 1975. (B.G.)

BOTET i SISÓ, Joaquim, Geografia General de Catalunya. Província de Girona, Albert Martín, s. d. (col. dirigida per Francesc Carreras i Candi)

CANER i ESTRANY, Pere, La Vall de Calonge, Premi Institut d'Estudis Catalans, 1966.

CASANOVAS, C., TERRÉS, P., SELLAS, N., Cròniques de la II República a Olot, 1931-1936, Olot Misió, Olot, 1978.

CASTELLANOS, J., "Girona-la-morta". Notes sobre un intent de mitificació decadentista, "Presència", nº 530, any XV, oct. 1979, pp 24-27

CLARA, J. i JIMENEZ, A., El Federal Pere Caimó, Barcelona, ed. Pòrtic, 1975

CLARA, J. Salt a mitjan segle XIX. L'origen de la mà d'obra atreta per la indústria tèxtil in "Revista de Girona", nº 73, primer tri-

CENTRAL NACIONAL SINDICALISTA(C.N.S.),Memoria...1939,Girona 1940.
(B.G.).

COMISSARIA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A GIRONA,Catàleg de l'arxiu.Vol I,1937.(A.G.)

III CONCURS LITERARI.Primers Jochs florals de l'Associació Regionalista L'Escut Emporità,any 1903,E. Codolà,La Bisbal.(B.C.)

CORNELLÀ i ROCA,Pere,Girona i la Solidaritat Catalana a Diversos Autors,Treballs d'Història,pp. 215-273

COSTA i DEU,J.-SABATÉ,M.,La veritat del 6 d'octubre,presentat per Joan Anglada i Vilardebó,Imp. Claressó,Barcelona,1936.(B.C.)

ZULCARA i TORROELLA,Mª Dolors,Dues revistes modernistes a la Girona del 1902, in Treballs d'Història,pp. 193-213

GENERALITAT DE CATALUNYA.DEPARTAMENT DE PRESIDENCIA,Població de Catalunya 1936.Servei Central d'Estadística 1937.Imp. Casa d'Assistència-Generalitat de Catalunya,1937.(B.C.).

El GE y EGÉ en sus bodas de plata. GE y EG, 1919-1944, Gerona 1944. (A.M.G.)

GRUP EXCURSIONISTA i ESPORTIU GIRONI, Federación Española de Pesca. Calendario de Competiciones Oficiales para el año 1959, Girona, Graf. Curbet 1959. (B.G.)

GIL MAESTRE, Manuel, Contrastes. Apuntes sobre la vida de las clases trabajadoras, Imp de P. Puigblanquer, Girona, 1886.

~~CELLENO~~ GIRONA (Ajuntament), Programa. Ferias y Fiestas de San Narciso 1950. (B.G.)

GIRONELLA, Salvador, Los cipreses creen en Dios, ed. Bruguera.

HERNANDEZ i BAGUÉ, Santiago, La industria surera al Baix Empordà. Aspectes d'una crisi (1919-1923), in Treballs d'Història __, pp. 275-300.

INSTITUTO GEOGRAFICO y ESTADISTICO, Estadística de la prensa periódica de España (referida al 12 de febrero del año 1920), Madrid, I.G. y E., 1921. (B.C.).

... ..
... ..
... ..
... ..
... .. (1.0.)

... ..
... ..
... .. (1.0.)

... ..
... ..
... .. (1.0.)

... ..
... .. (1.0.)

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

1. 1911-1912

1911-1912 (1911-1912)

1. 1911-1912 (1911-1912)

1. 1911-1912 (1911-1912)

1. 1911-1912 (1911-1912)

1. 1911-1912 (1911-1912)

1. 1911-1912 (1911-1912)

1. 1911-1912 (1911-1912)

1. 1911-1912 (1911-1912)

SANTAMARIA, Derecho consuetudinario y eco popular de las provincias de Tarragona y Barcelona. Con indicaciones de las de Lérida y Gerona
Imp. de Huerf. del Sagrado Cor. de Jesús, Madrid, 1901

Semana Santa, Programa de 1948, Girona, 1948. (B.G.).

SERRANO FERNANDEZ, Enrique, La delincuencia infantil en su aspecto psicológico, Palma-Carles-Pla, Girona-Madrid, 1936

VILANOVA, Mercè, El abstencionismo electoral y su relación con las fuerzas políticas en la provincia de Gerona durante la Segunda República. Un ejemplo: La Escala, in Homenaje al doctor J. Reglà Campistol. vol. 2, pp 491-503. (B.C.), Univ de València, Fac. de F. y L., 1975

VILANOVA, M., Un estudio de geografía electoral. La provincia de Gerona en noviembre de 1932, in "Revista de Geografía", Dept. de Geografía, Univ. de Barcelona, vol. VII, núm. 1, enero-junio de 1974

VILANOVA, M., Estructura demográfica y económica de la Escala (Prov. de Gerona) en 1930-1940, in "Estudis", 2, Dept. d'Hist Moderna, Univ. de València,

BASSETS, Lluís, Entrevista a August Vidal, "Presència", Girona, març o abril(?)
de 1975

Anuario Subirana

J.M. BERNILS MACH, cf. "A.I.E.A.", 1974-1975

BOIXÉS i SABATÉS, Joaquim, El petit país del Ripollès, Maideu, Ripoll, 1970

GERION (Carles de Bolós) Angulo de la ciutat, Girona, 1959

BRAGULAT, Jaume, Vint i cinc anys de vida puigcerdanesa, Gràfiques Casullera,
Barcelona, 1969, 135 pp (Biblioteca Pública de Puigcerdà de
la Caixa de Pensions) i (B.C.)

CANADELL i CUINTANA, Esteve, pvre. Sr Dr D. Pol i Barfalt. Obispo de Gerona.
Oración fúnebre, 6-VI-1914, Imp. Carreras, Girona (A.G.)

Capítulo adicional al Reglamento del Monte-pío de San Félix, Font Major,
1887(A.G.)

CIVIL CASTELLVI, Francisco, Canciones (Cancionero escolar), Letra de D. Ro-
berto Rizo Navarro, D.C.-Pla, Girona (s. d.) (A.G.)

CENTRO ESPAÑOL. Palafrugell. Estatutos y Reglamento interior, Palafrugell-
Granollers, 1965

CENTRE FRATERNAL. Palafrugell, Estatuts i Reglament interior, Imp. P. Ribas,
Palafrugell, 1934(?)

CENTRE FRATERNAL DE PALAFRUGELL, Estatuts i reglament interior (ed. bilingüe)
Palafrugell, 1979.

Cofradía de la Purísima Sangre de N^{ra} Sr. Jesucristo erigida en la Iglesia
del Carmen de la ciudad de Gerona, en 1569, Imp. Cumanés,
Girona, 1868 (A.G.)

Reglamento de la Congregación de S. Luis Gonzaga instalado en la inmortal
ciudad de Gerona bajo los auspicios y protección del excmo
e ilmo Sr Obispo de esta diócesis, Girona, imp Llach, 1871
(A.G)

BIBLIOTECA DE LA "Revista Cooperativa Catalana", Primer Congreso Cooperativo
Regional Catalano-balear, celebrado en la ciudad de Barcelo-
na los días 23, 24 y 25 de junio de 1999 (libro de actas y
acuerdos), Imp. ^{vda} J. Miguel, Gracia, 1902.

ALFONSO, J. M. La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

ALFONSO, J. M., La literatura catalana del siglo XX, Barcelona, 1968, p. 100. (Caja de libros, III, 1968.)

MILITARE, DO, ..., ...
...
... J.B. ...

...
...
...

...
...
...

...
...
...
...

...
...
...
...

...

...
...
...

...
...
...

...

...

...
...
...

...
...
...

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY

1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,

1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,

1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,

1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,

1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,

1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,
1944, 7. 1. 1944, 1944, 7. 1. 1944,

DALMAU CARLES, J., Deberes. Método completo de lectura. Nueva edición.
Libro cuarto, Dalmau Carles y Cía, s.d. (1910), 198 pp.

Ibid., Enciclopedia cíclico-pedagógica. Grado preparatorio (1933).
Grado elemental (1935). Grado medio (1934). Grado superior (1936).

Escritura vertical, Dalmau Carles y Cía editores, Girona, s.d.

España, mi patria, Dalmau Carles Pla S.A. editores, 1927, 472 pp (Método completo de lectura).

DALMAU CARLES, José, Infancia. Libro Segundo. Método completo de lectura, Dalmau Carles Pla, 1912...1935, 128 pp.

Ibid., ~~Nº 222~~ Lecciones de aritmética. Libro del alumno. Primera parte.
Grado superior, Dalmau Carles Pla i Cía, Girona, 1916, 216 pp.

Ibid., Lecciones de aritmética... aplicada a las diferentes cuestiones mercantiles para las escuelas y colegios de primera enseñanza. Libro DEL ALUMNO. Primera parte. Grado superior, nueva edición, Dalmau Carles Pla S.A., s. d., Girona.

El mateix títol, 36 edició, Girona, Dalmau Carles, 1914, (Segunda parte)

DALMAU CARLES, J., Resumen de las lecciones de Aritmética aplicada...
(idem). Grado medio, 44 edició, D. Cales, 1914

Ibid., Lecciones de cosas, Dalmau Crles y Cía, ~~G~~ Girona (Libro III. Lec-
tura, escritura, ejercicios de reflexión y lenguaje. Método completo
de Lectura). s. d.

DALMAU CARLES, Josep, Llibre dels infants. Segon llibre, revisat per
l'oficina de correccions de l'Institut d'Estudis Catalans. Segona
edició. Lectura corrent... 200 gravats. Imp. Dalmau-Carles-Pla, Girona, 1933, 131 pp. (Mètode complet de lectura catalana)

Ibid., Método completo de lectura, Dalmau Carles Pla, 1935, Girona

Ibid., Primer manuscrito, (edició nova), Dalmau Carles, 1913, 177 pp.

Ibid., Segundo manuscrito, Girona, Dalmau Carles, 1912, 340 pp.

Ibid., Método completo de lectura... parte de El Cam^arada. Libro primero

Nueva edición, Barcelona-Madrid-Girona, Dalmau Carles, 1913. Primera parte. Segunda parte

DALMAU CARLES, J., Método completo de lectura. El Camarada, D.C.P., Girona, 1934. Primera parte (nova edició aprovada per a text-1936, il. lustrades 56 pp., llibre primer). Segunda parte

Ibid., Rudimentos de Aritmética para las escuelas de primera enseñanza. Libro del alumno. Grado elemental, 28 edició, Girona, Dalmau Carles, 1913, 46 pp.

Idem., 61 edició, D.C. P. S.A., 1934, 47 pp

Ibid., Soluciones analíticas de los ejercicios y problemas contenidos en las siguientes obras del autor: Aritmética razonada y nociones de álgebra. Lecciones de Aritmética, 1ª parte. Lecciones de Aritmética, 2ª parte. Resumen de las lecciones de Aritmética y rudimentos de Aritmética, nueva edición corregida y aumentada ... (de texto por R.O. de 5 de mayo de 1899). Libro del maestro, Barcelona, Juan Darné, s. d., 582 pp.

Idem, 12ª edici. correg. i augm. per J.M. Dalmau i Casademont, B. Juan Darné, 1914, 582 pp.

DALMAU CARLES, Josep i PLA CARGOL, Joaquim, Lliçons de coses. Tercer lli-

bre. 8ª edició, D.C P., s.a., 1935 (mètode complet de lectura catalana)

DULIEU, Louis, Le Collège de Gironne de Montpellier, "Anales del Instituto de Estudios Gerundenses", XIX, 1968-1969, pp. 107-130

ESPINA, Fr. Antonio, Arte calygráfica o elementos del arte de escribir para uso de los niños de la escuela pública de San Agustín de Torrorella de Montgrí, Imp. N. Oliva, Girona (B.G.)

Exámenes del colegio de San Luis Gonzaga de esta inmortal ciudad, P. Torres, Giorna, 1864. (B.G.).

Gramática de la lengua castellana. Tratado primero. De la Analogía a la sintaxis, arreglada a la última ortografía de la real academia española, para instrucción de la juventud, Imp. Grases, Girona, 1855. (B.G.).

~~Ribó i Batlle & Rosales & de Riquer~~

FORTUNET i BUSQUETS, Rosendo, Refutación de la proposición 55 del "Syllabus". Discursopronunciado en la Velada Literario-musical que celebró el Seminario Conciliar de Gerona el 7-II-1902, Girona, Imp. Masó, 1903, 25 pp (B.F.)

La Generalitat de Catalunya a les comarques gironines. Obra republicana. Report de la Comissaria delegada, Girona, Tallers gràfics de la Casa d'Assistència i Ensenyament, 1932, 313 pp.

GIRBAL, Enric Claudi, Escritores gerundenses, o sea apuntes biográficos de los principales que han florecido desde los primeros siglos hasta nuestros días, noticias de sus obras y de los diferentes establecimientos de enseñanza que ha tenido esta ciudad..., Girona, Cumané i Fabrellas, 1967, 95 pp. (B.G.)

GIRBAL, E.C., Los judíos en Goerona. Colección de noticias históricas referentes a los de esta localidad, hasta la época de su expulsión de los dominoos españoles, G., Imp G. Cumané, 1870. (B.G.)

Ibid., Memorias literarias de Gerona, o sea, suplemento a la obra del mismo autor: escritores gerundenses...; por..., Girona, Imp. Llach, 1875

GIRBAL, Obispos de Gerona. Cuadro cronológico, Imp. de El Gerundense, G, Cumané, 1862. (B.G.).

GIRBAL, Biografía del Cardenal Gerundense D. Fr. Benito de Sala y de

Caramany(1646-1715) ,Paciana Torres,Girona,1886.(B.G.) .

GIRBAL,E. C.,Discurso que en el solemne acto de apertura de la exposición artísitca de 1879,celebrada por la Asociación para el Fomento de las Bellas Artes ,Imp. del Hospicio Provincial,Girona,1879
1879

INSPECCION PROVINCIAL DE ENSEÑANZA PRIMARIA,GERONA.Doce años de labor,enero-febrero 1952,núm. extra(nº 100),48 pp.

JUANOLA BENET,Miguel,Reportajes históricos de Cassà de la Selva, Gràficas Duch,Cassà de la Selva,1958

LLOBERAS,Pere,cf.

MADOZ,Pascual,Diccionario geográfico-estadístico-histórico de España y de sus posesiones de Ultramar,Est. Tip. de P. Madoz y L. Sagasti,2ª ed. 1846,16 vols.

MARQUES,J. M.,Estructures i mentalitats a l'església gironina 1875-1900, in "Revista de Girona",núm. 75-76-77,pp 135-141

MARQUES, J.M., Escoles gironines del s. XVIII, "Revista de Giorna", segon trim. de 1979, any XXV, núm. 37, pp. 77-82.

MARQUES i SUREDA, Salomó, Estudi i transcripció de les Instruccions per a l'ensenyança de minyons de Baldiri Reixach (Manuscrit 136 de la Biblioteca del Seminari de Girona). Tomo segon. Mem. de llicenc. del Dept. de CC. de l'Ed. Fac de Lletres, U.A.B., 1973.

MARTINEZ / MARTINEZ, Isabel, La religiositat popular a través de les consuetes parroquials del bisbat de Girona, tesina de llic. Fac de Lletres, U.A.B., Bellaterra, 1977

MEMORIA que publica la Societat Econòmica Gironina d'Amics del País en el centenari de la seva fundació-prefaci de Miquel Tato i Amat, Girona, Gràf, Rahola, ~~1935~~ 1935, 119 pp. (B. C.).

MIRAMBELL BELLOC, Enrique, Bibliografía gerundense desde la introducción de la imprenta hasta el siglo XX. Resumen de la tesis para aspirar al grado de doctor en filosofía y letras por..., Ivern, Barcelona ~~1966~~, 1966.

MIRAMBELL i BELLOC, Enric, Impremta, llibres i periòdics a la Girona de la Revista

de la Revista, in "Revista de Girona", núms. 75-76-77, fasc. 2, segon, ter
tercer i quart trim. de 1976, pp. 83-87.

~~RA&A&&&~~

NOGUER i MUSQUERAS, Tomàs, Biografia del siervo deX Dios, M. Iltre Dr.
D. Joaquín Masmitjà i De Puig. Canónigo Arcipreste dela Ctedral de
Gerona y Fundador del Instituto de las Hijas del Santísimo e Inma-
culado Corazón de María, Gerona, 1952.

NOGUER i MUSQUERAS, T., La ciutat sota el jou napoleònic, "Diari de
Girona", dijpus, 3-oct. 1935, nº 217.

PASCUAL i PRATS, J., Historia del Colegio de Gerona, "Revista de
Gerona", VI(1882), pp. 173-182

PLA CARGOL, Joaquim, Biografias de Gerundenses(Gerona y sus comarcas),
Dalmau-Carles-Pla, Griona-Madrid, 1948

PLA, Josep, Francesc Cambó. Materials per una història d'aquetss
últims anys(vol I), Ed. de La Nova Revista, Barcelona, 1928

PLA, Josep. Un llibre de records, Ed. Selecta, Barcelona, 1952, 1ª ed.

PLA, J., El pagès i el seu món, Edcs Destino, Barcelona

PUIG I OLIVERA, Ll. M. de, Girona Francesa, 1812-1814, Edcs Gòthia, 1976.

RAHOLA, C., Els jueus a Catalunya, Col. La Sageta, Barcelona, s. d.
(B.G.)

RAHOLA, C., La ciutat de Girona, II, Ed. Barcino, B. 1929 (B.G.)

RODEJA i GALTER, Eduard., Notas históricas sobre el Instituto Nacional de Enseñanza Media de Figueras (primero que se fundó en España), Tip. Ideal, Figueres, 1940. (B.C.).

SAGARRA, Josep M. de, All i salobre, Edcs. Proa, Barcelona

SAGUER, Emili, Règim econòmic familiar de Girona y son bisbat, segons els més freqüents pactes matrimonials, 1907.

TORRENT, Joan i TÀSIS, Rafael, Història de la premsa catalana(II).
Ed. Bruguera, Barcelona, 1966

TORRENT i ORRI, Rafael, La Societat Coral Erato, Figueres, 1967.

VILÀ PALÀ, Escuelas Pias de Olot, Imp. Calahorra, Salamanca, 1974.(B.G.).

VIÑAS, Joan, Memòries d'un Gironí, Imp. Masó, Girona, 1932.(B.C.)

Educació a les comarques gironines.II

Arxiu de la Diputació de Girona(Expedients escoles de formació professional de Girona).Expedient Escola Professional Politècnica a Figueres,1937.Lligall Cutura 1942-1960

Arxiu de l'Ajuntament de Girona.Escoles Girona.Lligall 372 Instrucción Pública 39

Arxiu de l'Ajuntament de Girona.Programa-prospecte de la col.locació de la primera pedra de l'escola Prat de la Riba-24-VII-1938

ALBERCH i FUGUERAS,E.,Aspectes de l'ensenyament gironí del 1810-1814, a III Jornades ...,Girona,1980,pp 69-72.

ASOCIACION DE MAESTROS NACIONALES DELPARTIDO DE STA COLOMA DE FARNÈS.Cursillo - 18,19,20 de julio de 1925,Girona,Dalmau Carles, 1926(A.M.G.)

Asistència,beneficència i"prevenció delinquència juvenil":
Tribunal Tutelar paranifios de Gerona y su provincia(Su actuación en 1928),1929,Imp. "La Editorial Gerundense",Girona(B.G.).

JUNTA MUNICIPAL DE PROTECCION A LA INFANCIA Y REPRESION DE LA MENDICIDAD de Figueras,Memoria de su gestión durante el año 1919, Figueres,1920(B.G.).

Ibid.,Memoria de su gestión durante el año de 1920
Ibid.,1921
Ibid. ,1923(B.G.)

TRIBUNAL TUTELAR PARA MENOKES DE GERONA Y PROVINCIA,Memoria...

1931, Imp. E. Franquet, Girona, 1930 (B.G.).

J.B. TORRELLA, Junta provincial de Protección a la Infancia y de Represión de la Mendicidad de Gerona. Memoria de 1914, escrita por el secretario... Imp. "Hospicio Provincial", Girona, 1913 (B.G.).

ATENEO SOCIAL-DEMOCRATICO, Secciones culturales. Memoria, Gerona, julio de 1931 (B.G.) (memoria de José María Martí)

ATENEO SOCIAL DEMOCRATICO, Orfeo canta de Patria. Carnet de soci (B.G.)

ATENEO SOCIAL-DEMOCRATICO, Secciones culturales. Memoria correspondiente al curso 1929-1930 (por José Antonio Calabuig), Girona, Imp. Franquet, 1930, 16 pp. (B.G.)

ATENEO SOCIAL-DEMOCRATICO, Secciones culturales. Memoria correspondiente al curso 1930-1931, D. Calabuig, Girona, 1931 (B.G.)

EL AUTONOMISTA, Memoria de la colonia escolar organizada por el diario, D. Rahola, Girona, 1929, 46 pp. (A.M.C.)

"Boletín La Salle, Organó del Colegio de la Inmaculada y Asociación La Salle de Figueras", Figueras, 1900-1957 (B.G.)

CARRERAS I ARTS, Tomás, Estudios Filológicos, Vol. I (Escritos doctrinales), CSIC, Barcelona, 1956, pp. 110-114

CARRERAS i ARTAU, Tomàs,

"Anales del Instituto de "studios Gerundenses", vol VII, 1952, pp. 376-379.

V Centenario de la introducción de la imprenta en España, Gerona, 1974. Exposición conmemorativa, Dalmau -C.-Pla, G. 1974

CLARA, Josep, Un concurs d'oposició per a l'escola de gramàtica de l'Ajuntament de Girona l'any 1823, III Jornades..., Girona, 1979, pp. 77-78.

"El Colegio Vidal. Revista anual fundada y dirigida por D. Pedro Garriga Puig, director del Colegio... dedicada a la memoria del fundador del Colegio, el ilustre patricio D. Antonio María Viadal, en el día del aniversario de su muerte", any II, nº 2, 4-III-1887, i nùms. 3, 4 i 5, St Feliu de Guíxols-Girona, impr. i llibr. Paciano Torres, Pl. Constitució nº 9, Girona (B.G.).

COLONIA ESCOLAR, La primera Colonia escolar organizada por el Excmo Ay. de la Inmortal Gerona, 1916, D. Carles, G., 1916, 47pp. (A.M.G.)

Conferencias pedagógicas celebradas en la Escuela Normal de maestros de Gerona, G., Dalmau Carles, 1917, 79 pp (A.M.G.)

Conferencias pedagógicas celebradas en el Grupo Escolar de Gerona durante los días 27, 28 y 29 de Agosto de 1925, G., Imp. Dalmau Carles, 1925, 75 pp. (A.M.G.)

Conferencias pedagógicas celebradas en la Escuela Normal de Maestros De Gerona, Dalmau Carles, G., 1918, 70 pp (A.M.G.)

CORNELLÀ, Pere, L'Escola Racionalista de Salt, 1933-1936, III Jornades... Griona, 1979, pp 191-197

CUNDARO, Manuel, ~~Escuela pública de letras humanas de la Ciudad de Gerona que se trasladará el día 31 de julio de 1783 a la insigne capilla de la venerable e Ilustre Congregación de María Dolorida~~ Sermonn de Ntra Sra de la Merced que en el día 24 de setiembre dedicado al culto de la soberana reina predicó..., Imp. A. Figaró i Oliva, Girona, 1820, 18 pp (A.M.G.)

ESCOLAPIAS RELIGIOSAS, Memoria... Primer centenario de la fundación, Imp. A. Franquet, Girona, 1949 (A.M.G.)

ESCUELA PUBLICA, Escuela pública de letras humanas de la Ciudad de Gerona que se trasladará el día 31 de julio de 1783 a la insigne capilla de la venerable e Ilustre Congregación de María Dolorida Girona, Imp. J. Bró, 1783, 15 pp.

ESCUELA CATOLICA DE OBRERAS, Constituciones de la establecida en Gerona bajo la advocación de la Divina Providencia, G., Imp. Llach, 1884, 16 pp (A.M.G.)

GOTARRA i CODOLAR, Discurso leído en el acto de la inauguración del Colegio de Segunda Enseñanza de San Feliu de Guixols y del curso académico de 1872 a 1873 por su director, licenciado en Filosofía y Letras, Establ. de N. Ramírez, Barcelona, 1872 (A.M.G.)

Grup Escolar de Girona ,Memoria general 1914-1915 ,Girona,Imp. Dalmau Carles,1915,31 pp.(A.M.G.)

~~GGTARRA&&GGDOLAR&~~

~~RRRRRR&&R&&R&~~

Homenaje a José Dalmau y Carles, Gerona, Dalmau Carles, 1927, 78 pp. (A.M.G.)

Isern ,Jaime,Descripciones de algunos instrumentos para enseñar a los ciegos, B. ,Imp. F. Oliva,1837, 15 pp más 6 lám. (A.M.G.)

JORDA i GUELL,Ricard,Una reglamentació escolar del segle XVII a Olot. Les ordinations de l'escola de llatí ,separataa de les III Jornades ..., op. cit.,G. 1979.

JUNTA PROVINCIAL DE PROTECCION A LA INFANCIA Y DE REPRESION DE LA MENDICIDAD DE GERONA,Memoria....1914,Tip. Hisp. Prov.,Gerona,1915, 11 pp(A.M.G.)

Ibid.,Memoria....1914,Imp. Asólo de Huérfanos,1915,7 pp.(A.M.G.)

Ibid,Memoria....1920-1921 ,Girona,Tip. del Hospicio,1921,49 pp.(A.M.G.)

JUNTA LOCAL DE PRIMERA ENSEÑANZA,Gerona.Colonias escolares de 1917, La Editora Gerundense,Girona,1917(A.M.G.)

LICEO FIGUERENSE,Reglamento del ...Figueras.Imp. J. Serra,1892,15 pp. (B.F.)

LORENTEY MARTIN, Florencio, Ecsortación que el Exmo é Ilmo Sr. D. - Obispo de Gerona dirige a sus diocesanos recomendando la obra de la Sta Infancia establecida en este Obispado, Vda e Hijos de Figaró, Girona, 1354, 26 pp. (A.M.G.)

LLOVERA, Josep M., Formació del sentit social en la joventut, La Edit. Gerundense, 1917, 31 pp. (A.M.G.)

MARQUES i SUREDA, Salomó, Breu estudi comparatiu de les "Institucions" de Baldiri Rexach i del "Traité des Etudes" de Charles Rollin, III Jornades...G., 1979, pp.65-68

MAS CASAMADA, Case-brecol de Palafrugell. Institut de puericultura. Bases científiques, orientació i descripció, Impr. Palé, Palafrugell, 1921, 79 pp. (A.M.G.).

MESTRAS i MARTI, Lluís M., Quatre grans suports i encoratjadors dels mestres gironins de començaments de segle: Pastells, Ibarz, Costal i Carr Carulla, in III Jornades, op. cit., pp 131-136

MESTRES i MARTI, Lluís M., Mestres d'aquell temps a la comarca d'Olot (Joan Bosch-1-), a "La Comarca d'Olot", agost 1979.

MESTRAS i MARTI, Ll. M., Escoles d'adults a Girona a començaments de segle, "Punt Diari", Girona, 7-IX-79.

D. José Me MARANGES, Necrología de, publicada en el núm. 2 de la "Revista de la Universidad de Madrid, febrero de 1873, G., Impr Llach 1873

PALOMER, José, Las Bibliotecas Medievales de Cataluña: Ripoll, Santas Creus y Poblet, B. Casa Pov. Caridad, 1942-Separata "Anuario de 1941. Biblioteca Central", pp. 496-501. (A.M.G.)

PALLACH CAROLA/, Josep, Els mestres públics de Girona i la reforma de l'ensenyament a Catalunya, CEAC, B. 1978.

PASCUAL, Pompeio, El professor Don Manuel Cazorro i Ruiz i l'Institut de Girona del seu temps, Quaderns de Prehistòria, Història i Arqueologia, Girona, 1976.

PATRONATO DE LA CANTINA ESCOLAR DE GERONA, Estatutos, Imp. La Edit. Gerund., 1920, Girona, 11 pp. (A.M.G.)

PLA, Jordi, SALA, M. Eugènia, ROMERO, A., Joventut, Stylus i Vida Escolar: tres revistes d'estudiants a la Figueres republicana, III Jornades..., pp. 177-180

POUS i PAGES, , La Vida i la Mprt d'en Jordi Fraginalls, Edcs 62, B. 1979.

"Presència", L'Educació a Girona: mestres i escoles de principis de segle (arts. de Pere Solà, Jordi Monés, Ll.M. Mestras, Jaume Carbonell, "Ropersa"), nº 515, any XIV, juny 1978.

PROGRAMA de los exámenes públicos de los alumnos del Instituto torroellense que se celebrarán en la Capolla de Nuestra Señora de los Dolores de la villa de Torroella de Montgrí en los días

~~4,5 y 6 de 1844, Imp. V. Oliva, Girona, 1844, 10 pp. (A.M.G.)~~

4,5 y 6 de 1844, Imp. V. Oliva, Girona, 1844, 10 pp. (A.M.G.)

PUIG, Miquel, L'Escola a l'Antic Règim: l'ensenyament a Olot al segle XVIII, a III Jornades ..., G., 1979, pp. 59-64.

PUIGVERT, J., Sobre algunes escoles laiques a les comarques gironines (1885-1886), a "Revista de Girona", nº 85, quart trim. 1978, pp 363-364.

RAHOLA, C., L'amor al llibre i els grans amics del llibre, Tallers Casa Misericòrdia, Girona, 1928 (A.M.G.)

REGLAMENTOS del Liceo Gerundense, Impr. Vda e Hijos de Figaró, Girona, 1850, 11 pp (A.M.G.)

ROSSICH, Albert, Una poètica del barroc. El "Parnàs Català" (pròleg de M. Prats), C.U.G., Girona, 1979.

"La Salle. Portaveu de l'Associació d'ex-alumnes dels Germans de les Escoles Cristianes", Girona, nùms. 18-22 (1931, 1932) (B.G.)

TORRES y FERNANDEZ, Memoria redactada por D. ---, maestro internino de la escuela pública de niños, nº 1 de Cassá de la Selva, sobre la enseñanza de adultos, durante el curso de 1907 a 1908, Impr. F. Puigblanquer, Girona, 1908, 8 pp. (A.M.G.)

~~TRULLAS, Baldomero~~

TRULLAS, Baldomero, Cuestión palpitante; Odón de Buén y sus obras ante las leyes españolas, Llach, Girona, 1895, 32 pp. (A.M.G.)

VIADER, Joseph Antoni, La Facultad de Medicina vindicada, Imp. de F. Nicolau, Girona, 1803. (A.M.G.)

VIDAL, Albert, Sermón de Ntra Sra. Mª Santísima de Misericordia... (18-XII-1783) (A.M.G.)

VILA y BERNEDAS, José, Discurso leído en la solemne inauguración del curso académico de 1873 a 1874 en la Universidad Libre de Gerona, Imp. T. Carreras, Girona, 1873, 16 pp. (A.M.G.)

VINAS y GRAUGES, Mnuel, Discurso que en la solemne apertura de curso 1871 a 1872.....en la Universidad Libre de Gerona, T. Carreras, G., 1871, 16 pp

BONET, R., Semblanza del Reverendo Joaquin Bonet y Batlle, Fbro, Imp.

Bonet, Olot, 1946.

Certament literario en que manifestaràn sus progresos en rhetorica y poesia los alumnos que en el colegio de la compaña de Jesús cursan las escuelas de Latinidad de la mu ilustre ciudad de Gerona...., A. Oliva, Girona. (Arxiu Ajunt. Girona)

CASELLAS, Josephus, Oratio quan inter pub. examina miscram litterarum conditionem describebat; pueritiam in re Grammatica modicos progressus facere evincebat..., A. Oliva, 21-IV-1783

INSTITUT DE GIRONA

Ametller y MARILL, Miguel, Memoria...apertura del curso académico de 1861 a 1862 en el Instituto Prov. de 23 ens. de Gerona, Imp. F. Dorca, G., 1861 (Arx. Aj. G.)

Id., Solemne apertura del Instituto Provincial, verificada el día 1º de octubre de 1848. Discurso de F. León y..., Imp. V. Oliva, Girona, 1848, 29 pp.

AMETLLER Y MARILL, M. Memoria leida en la apertura del curso académico de 1862 a 1863..., Imp. Dorca, G., 1862
Memoria...curso 1863-1864, Imp. F. Dorca, 1863

CASTELLVI y PALLARES; Fco., Memoria sobre el estado del Instituto Prov. de Seg. Enseñ. en Gerona...Curso de 1871 a 1872, G., imp Dorca, 1872

CIVIL Y VENDRELL, Pablo, Memoria...curso 1893-1894, G., imp. P. Torres, 1895, 60 pp.

Id., Memoria del curso de 1892 a 1893..., G. Imp. P. Torres, 1894, 61 pp.

Id., Memoria curso de 1891 a 1892, Imp. Torres, 1893

Id., Memoria curso de 1890 a 1891, Girona, Imp. de P. Torres, 1892, 63 pp.

CIVIL Y VENDRELL, Pablo, Memoria del curso de 1889 a 1890 acer-

(Institut de Girona)

ca del estado del Instituto Provincial de 2ª enseñanza de Gerona, leída en la sesión de apertura del curso de 1890-1891, G. Imp. de P. Torres, 1891, 65 pp.

CIVIL Y VENDRELL, Pablo, Instituto Provincial de Gerona. Memoria del curso de 1886 a 1887, G. P. Torres, 1888, 63 pp.

Id. Memoria curso...1884-1885, G., Imp. P. Torres, 1886

Id. Memoria,....curso de 1894 a 1895, Girona, Imp. P. Torres, 1896

GOMEZ SOLER, Carlos, Instituto Nacional de Segunda Enseñanza de Gerona. Memoria correspondiente al curso de 1927-1928, leída en la solemne apertura del actual, por..., G. Imp. A Franquet y Gusiñé, 1928.

LLACH Y SOLIVA, José, Memoria leída...apertura curso 1849-1850, Imp. V. Oliva, Girona, 1849, 26 pp

MORALEDA Y SIERRA, Máximo, Memoria del estado....leída en la apertura del curso académico de 1882 a 1883, Girona, Imp. P. Torres, 1882

Id. ,Memoria histórica, administrativa y económica del Instituto Provincial de Segunda Enseñanza de Gerona, publicada como apéndice a la memoria leída en la apertura del curso de 1879 a 1880, Girona, imp. de V. Dorca, 1880, 95 pp.

Id. ,Memoria...apertura curso 1883-1884, Imp. P. Torres, 1883, 61 pp

Id. ,Memoria...apertura curso académico de 1881 a 1882, Girona, Imp. V. Dorca, 1881, 18 pp.

OBRADORS Y FONT, Sebastià, Instituto Provincial de segunda enseñanza de Gerona. Discurso apertura curso de 1872 a 1873, Girona, Imp. de V. Dorca, 1872, 26 pp.

id. Memoria... apertura curso 1869-1870, Girona, imp. Dorca, 1869, 2 pp.

Id. Memoria...apertura curso 1871-1872, Dorca, Girona, 1871, 30 pp

SECRET Y COLL, José Antonio, Memoria acerca el estado del Instituto... leída en la apertura de curso de 1865 s 1866, Imp. F. Dorca, 1865, 56 pp.

SECRET Y COLL, José A., Memoria...apertura curso escolar 1866-1867 Dorca, Girona, 1866, 70 pp.

Id. Memoria...apertura curso de 1867 a 1868, F. Dorca, 1867, 52 pp.

PAGES, Félix, Oración inaugural leída por el catedrático de Matemáticas elementales en el Instituto Provincial de 2ª ens. de Gerona en la solemne apertura del año académico de 1849 a 1850, Girona, imp. S. Masas, supl. de "El Postillón", 7-X-1849, 11 pp.

CANTINES ESCOLARS DE GIRONA. Reglament provisional (10 de set. 1834), Imp. Dànius Pahola-Gerona (A. Aj. de G.)

MASPCNS I LABROS, F., Jocs d'infants, Col. Pop. Barcino

POU I BATLLE, Mossèn Joseph, pvre, prof. de filo. del Seminari Conciliar de Girona, La Filosofia catalana, sa existència, sos caràcters, sa decadència y necessitat de sa restauració, Imp. Tomàs Carreras, Girona, s. d.

Educació. Bibliografia

ANTON ANDRES, Angel, Breve historia de los estudios de enseñanza superior en Gerona, U.A.B., C.U.G., anuario curso 1975-1976, 5 pp., Imp. Instancopy, 1976, Girona

LA BISBAL, Escoles nacionals; entrevista amb l'actual director (1979), feta per J. Jaen, alumne d'H. de l'Ed. CUG.

BUSQUETS i PUNSET, Anton, Aplech, models en vers i en prosa del nostre renaixement, per a ús de les escoles de: Catalunya, Mallorca, València, Rosselló; compilat, ordenat i anctat per Anton..., Dalmau Carles i cia, Girona, 1906, 199 pp., il. lustr de Josep Berga i Prudenci Bertrana

J. del C. de J. FOGUET, El Convento de S. Sebastián de La Bisbal, Tip. Franciscana, Vic, 1903, 109 pp.

BOIX i MONROS, José, Discurso inaugural... (curs 1955-1956, Institut de Figueres) Imp. de Gregorio Matas de Badulles, Figu., 1955. (Bibl. Dip. Figueres).

J. Caninas, alumna del CUG, treball Experiència escolà de les Pedreres, curs 1979-1980 ^{d'adults}

Escola de S'agadó, Pensionat de primer ordre. Curs 1935-1936 (Fullet explicatiu de la programació del Pensionat), et Matiu de Guixols.

BIXARC ALBEROLA, Felipe, Memoria... (curs 1914-1915, Institut Gral. i Tècnic de Figueres), Imp J. Masdevall, Figu. 1915

FERRUSOLA, Francisco de A., i FUJOLAR, Mariano, Compendio de Historia Sagrada, Imp. Suc de J. Benet, Olot, 1912 (obra de text declarada de text per R.O. de 5 de maig de 1878).

GABRIEL, bisbe de Girona, Catecisme de la doctrina cristiana, Dalmau Carles Pla, S.A., Girona, 30 de maig de 1923, 167 pp.

GENIS, Salvador, El auxiliar del maestro catalán, 1ª parte. Octava edic., Barcelona, Imp. J. Horta, 1906, 203 pp

GENIS, S., El auxiliar del maestro catalán, 2ª parte, 3ª ed. corr. y aument., Imp. P. Torres, Girona, 1883, 442 pp.

GONZALEZ AGAFITO, Josep, Bibliografia de la Renovació Pedagògica, 1900-1939, Univ de Barcelona, 1978, amb abundant bibliografia referida a Girona.

JUNQUERA MUNE, José, Natura, Dalmau Carles Pla, Girona, 1930, 302 pp.

No signat De mi libro de preparaci3n de lecciones. Apunts amb alguna il.lustr. fets per una mestra d'Olot l'any 1940 (una programaci3 de 15 dies).

Deleg MEC Girona, Datos sobre la enseñanza en la provincia de Girona, 1977(?)

PALUZIE, Esteban, Geografia para niños (segundo grado), Imp. Elzeviriana, Barcelona, 1928, nova ed. reformada, 218 pp.

PALUZIE CANTALOZELLA, Esteve, Silabario intuitivo (o nuevo método racional para aprender a leer), Hij. de Paluzié editores, Barcelona, 1916, 56 pp., 480 gravats a tot color (Arxiu Municipal d'Olot)

L.A. PANAVICINI, Juanito (libro de lectura original), ed. Hijos de Paluzié, 1911 (editat des de 1887), 307 pp.

PLA i CARGOL, Joaquim

SALT (fitxes d'alumnes CUG curs 1973-1974).

Entrevista amb el fill del mestre Lluís Moreno (Ramon Moreno)

Dominiques, escola (1936-1945). Entrevista a una antiga alumna de 45 anys, venedora

Llibre d'actes de la Junta Municipal d'Ensenyament-1944-1967, al col. legi "Menéndez Pidal", arxiv.

Llibre d'actes de l'Ajuntament de Salt (192...)

Llibre d'actes dels professors (7-XI-1934-gener de 1962), Col. Menéndez Pidal, Salt.

Entrevista amb Pere Fita

Estadística alumnes de les escoles cristianes, 1950

Estadística alumnes Menéndez Pidal, 1950-dades de l'arx. del Col. Menéndez Pidal

Estadística alumnes de les dominiques, 1950. Mateixa font 1950. Cens escolar segons el "Padró municipal".

"Anals de l'Institut d'Estudis Empordanesos", 1959-1978

en esp. arts: Avinyonet de Puigventós, poble, parròquia i castell, 1973, pp. 16-66 , J.M. MARQUES, J. RIERA

ANTICÓ, Salvador, 1973: Una Història inèdita de Garriguella, pp. 159-219

1977: J.M. BERNILS, Cent anys de ferrocarril a Figueres, pp. 11-128

1976: COMFTE i FREIXENET, Albert, Geografia urbana de Castelló d'Empúries, pp. 13-100

1974-1975: BERNILS, Cien años de ciudad. Figueras , 399 pp.

1972-1973: TORRENT I ORRI, Rafael: Relaciones entre el Teatro Principal y la Erato en el siglo XIX, pp. 9-78

1972-1973: de la ROCA BAIG ALEU, Mariano, San Lorenzo de la Muga. Notas Históricas , pp 79-176

1968-1969: OLMEDILLA MARTINEZ, Jesús, La distribución de la población activa en el Ampurdán, pp. 169-186

1964-1965: GIRONELLA GARAÑANA, Joaquim, Tres cobles empordanesos: La Principal de Perelada, la Principal de la Bisbal i els Montgrins, pp. 77-87

1963: COMFTE, Albert, Un Municipi empordanès en el vell règim. Castelló d'Empúries en els segles XVI, XVII i XVIII , pp. 9-81

1962: GIRONELLA, J., El Casino Menestral, fita lluminosa en la vida empordanesa figuerenca

GENOVER MOLAS, J., Un foraster i el Menestral , pp. 111-117

N Banyeta", "òrgan dels casats independents del Casino Menestral. Sortirà sempre que convinga", nùm. 12, 12-II-1898 (B.F.)

sobre el C. Menestral: "Empordà Federal", Figueres, 3-I-1931, art d'Antoni Gomis.

Salt(continuació)

Llibre d'actes de l'Ajuntament de Salt (debat sobre gratuïtat de l'ensenyança,14-XI de 1931)

Llibre d'assistència.Col Menéndez Pidal-Salt.Curses 1935-1936 a 1943-1949.

Programa de Festa Major de Salt,juliol de 1954:biografia de Pere Coll Guitó el qual entregà un solar per a construcció d'escoles.Cf.:

Llibre d'actes de sessions de l'Aj. de Salt,19-IX-22.

Entrevista Salvador Guardiola

Entrevista mestre Delgado

Programes de Festa major de Salt(Arxiu del Seminari),1949

MORENO FALLI,Josep,L'escola laica,"El Radical",30-IV-1932

Entrevista amb Enriqueta Bofill,directora de la secció de nenes de l'esc. munic. de Salt,1950-1972

Entrevista amb Joan Bataller Admetlla,mestre entre altres il·locs a Salt.

Salt.Testimoni d'un home de 77 anys ,barber(escoles de 1906 a 1909).

Entrevista a Joan Roure Rabasseda(exalumne del col·legi La Salle de Salt).

Guardiana:Formes de viure a Salt(entrevista)
Salt.Festes i costums.Font: Salvador Guardiola Bonifaci,

bidell de l'Escola Menéndez Pidal

Mateixa font:centres recreatius i culturals a Salt

SOBRECUES I CALLICO,Jaume,Els estudis universitaris a Girona al llarg de la Història ,UAB-CUG,C. 1978.

BURGAS DARNES, Agustín, Programa de Religión y Moral, Tin. Masdevall, Figueres, 1927, 16 pp. (B.F.)

Figueres. Educació: fitxer col. local 3-6 (B.F.)

JORDI ALVAREZ, L.M., Beneficios que reporta al obrero la sujeción enseñanza obligatoria; premio en el Concurso de Cultura celebrado en Palamós... el 25 de junio de 1911, Imp. Hijos de M. Alegret, Figueres, 1913, 18 pp. (B.F.)

TORRENT i BOSCHDEMONT, Joan, Llicons d'Agricultura Moderna (Aguilana), Imp "La Veu de l'Empordà", 1909, 35 pp (pròleg de Marian Macià i Llavenera, pvre (B.F.)

Escola del Treball a "Empordà Federal", 3 de setembre de 1937, p. 1 i ss.

EXTENSION UNIVERSITARIA DE FIGUERAS Y SU DISTRITO, Figueras 15-III-1904, Imp. Alegret (B.F.)

INSTITUT GENERAL I TECNIC DE FIGUERES, diverses memòries de curs: 1901 a 1908, 1921 a 1927, 1851-1852, 1855-1856, 1865-1866, 1868-1869

JORDI ALVAREZ, Lluís M., La extensión Universitaria, Imp. de M. Alegret, Figueres, 1905, 16 pp.

Proyecto de Colegio de Figueras... Septiembre 1839, Figueres, Imp. G. Matas y de Bodallés, 27 pp (B.F.)

SALA, ME Eugènia, Antoni Balmanya i Ros, Mariaro Fajolar i Batlle, Francisco Ferrusola i Ortensa, i altres mestres públics gironins: de 1875-1909: precursors de la renovació pedagògica a Catalunya.
(projecte redactat de treball de llicenciatura)

VIVES, Llorenç, La educació del poble, org. mecanogr., 51 pp. Figueres, 9-set. 1929, 51 pp.

VIVES, Lorenc, Mi pensamiento pedagógico, orig. mecanogr., Figueres, set. 31, 47 pp. (B.F.)

"Vacaciones". Revista Escolar del Colegio Academia de San José", Figueres, Trayter, any I 1925 (juny-oct), any 2 1926 (B.F.)

"Vida Escolar". Escola Nacional Graduada de nens, Figueres 23 abril 1936

NOTES